



การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของครูผู้สอน ใน  
โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์

# มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

โดย

นางพิมพ์ฉัตร รัดโนดม

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของครูผู้สอน ใน  
โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์

โดย  
นางพิมพ์พัลลภ รัตโนดม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**NEEDS INVOLVING WORKING WITH LEARNING DISABLED STUDENT OF  
THE TEACHERS IN CHOLPRATAN SONGKROAH SCHOOL**

**By**

**Pimwalun Ratanodom**

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Psychology and Guidance

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2008

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง “ความต้องการ  
เกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนชลประทาน  
สงเคราะห์” เสนอโดย นางพิมพ์วัลลภ รัตโนดม เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา  
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. ....

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรรัตน์ บุรณวัฒน์)

..... / ..... / .....

..... กรรมการ

(อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ)

..... / ..... / .....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์)

..... / ..... / .....

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

46261314 : สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

คำสำคัญ : ครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ / ความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

พิมพ์วิไลชัย รัตโนดม : การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ผศ.ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์. 73 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ 2) เปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ระหว่างครูซึ่งมี เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และระดับชั้นที่ทำ การสอนที่ต่างกัน ประชากรที่ใช้การวิจัยคือ ครูซึ่งปฏิบัติการสอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ ประจำปีการศึกษา 2547 อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 45 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

ความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.96$ ) ค่าเฉลี่ยความต้องการรายด้านที่สูงที่สุด คือความต้องการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ( $\bar{X} = 4.05$ ) ค่าเฉลี่ยความต้องการด้านที่ต่ำที่สุดคือ ด้านความรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ( $\bar{X} = 3.78$ )

ความต้องการในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้เพศชายมากกว่าเพศหญิง ( $\bar{X} = 4.22$ ) ครูผู้สอนที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดกว่าครูกลุ่มอายุอื่นๆ ( $\bar{X} = 4.30$ ) ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 2 ปี มีค่าคะแนนเฉลี่ยความต้องการสูงสุดกว่ากลุ่มอื่นๆ ( $\bar{X} = 4.35$ ) ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 มีความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่าครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 ( $\bar{X} = 3.89$ )

---

ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ .....

46261314 : MAJOR SPECIAL EDUCATION PSYCHOLOGY

KEY WORDS : TEACHERS OF LEARNING DISABLED STUDENTS / THE NEED  
INVOLVING WORK PRACTICE

PIMWALAN RATANODOM : NEEDS INVOLVING WORKING WITH LEARNING  
DISABLED STUDENT OF THE TEACHERS IN CHOLPRATAN SONGKRAOAH SCHOOL. AN  
INDEPENDENT STUDY ADVISOR : ASST. PROF. SOMSAP SOOKANAN, Ph.D. 73 pp.

The objectives of this research were: 1) to study the need involving work practice of teachers of learning disabled students, 2) to compare the need involving in work practice of teachers of learning disabled students as classified by their gender, age, working experience and classes of teaching . The population were 45 teachers of the learning disabled students of Pratomsuksa 2-6 and Matayomsuksa 1-2 levels, at Cholpratansongkroah School during 2004 school year, Pakkred District, Nontaburi Province. The instrument was questionnaire of teachers' need involving working with learning disabled students. Data were analyzed by using statistic to calculate for the Mean and Standard Deviation.

The research findings were as follows:

The overall need involving in work practice of teachers of learning disabled students was in “ a high ” level ( $\bar{X} = 3.96$ ). The highest average value was in knowledge and understanding in children with learning disability ( $\bar{X} = 4.05$ ). The lowest average value was in the need to know media for using with children with learning disability ( $\bar{X} = 3.78$ ).

The needs involving working with learning disabled student of the male teachers were higher than those of female teachers ( $\bar{X} = 4.22, 3.88$ ). When comparing between teachers of difference age group, teachers aged over 40 years old obtained the highest score ( $\bar{X} = 4.30$ ). When comparing between teachers of difference working experience, those who worked less than 2 years obtained the highest score ( $\bar{X} = 4.35$ ). Lastly, those who worked at the Matayomsuksa 1-2 level obtained a higher score than those who worked at the Prathomsuksa 2-6 level.

---

Department of Psychology and Guidance Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2008

Student's signature .....

An Independent Study Advisor's signature .....

## กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือและการให้คำแนะนำเป็นอย่างดี จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรัพย์ สุขอนันต์ ผู้วิจัยผู้ศึกษาซึ่งในความกรุณาและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรรัตน์ บุณยวัฒน์ และ อาจารย์ ดร.นงนุช โรจนเลิศ ที่ได้เป็นประธานกรรมการและกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระซึ่งได้ให้ข้อคิดมุมมอง ตลอดจนคำแนะนำที่ดีเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานการศึกษาวิจัยช่วยให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากขึ้น จนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่ได้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ยิ่งต่อการพัฒนางานการศึกษาพิเศษที่ติดต่อไป

ขอขอบพระคุณ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ให้โอกาสและสนับสนุนในการศึกษาหาความรู้อันทรงคุณค่าในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่นและผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดนนทบุรี ที่ได้ให้โอกาสและอนุญาตให้ปฏิบัติงานช่วยราชการรวมทั้งให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการศึกษาอันทรงคุณค่าในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ นายสมศักดิ์ อัมพรต ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อาจารย์กษิณา ศรีขาว และคณะครูโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ จังหวัดนนทบุรีที่ได้ให้โอกาสทำการศึกษาวิจัยในสถานศึกษาและให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูล ศึกษาวิจัยจนสำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณกำลังใจ ความช่วยเหลือ ความสนับสนุนในการค้นคว้าอิสระฉบับนี้นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จสมบูรณ์ จากคุณสมเกียรติและเด็กหญิงพิมพ์ภัทร รัตโนคม ที่มีให้ด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ ที่ได้อบรมเลี้ยงดูและสั่งสอน ให้ความอุปการะทั้งในด้านกำลังใจและกำลังใจทรัพย์สนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย .....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....	จ
กิตติกรรมประกาศ .....	ฉ
สารบัญตาราง .....	ณ
บทที่	
1 บทนำ .....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย .....	3
คำถามของการวิจัย .....	3
ขอบเขตของการวิจัย .....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ .....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ .....	5
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	6
ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ .....	7
ความเป็นมาเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ .....	7
ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ .....	8
ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ .....	10
สาเหตุของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้.....	13
ประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้.....	15
ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้.....	16
รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้.....	16
เทคนิคการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้....	17
การใช้สื่อและเทคโนโลยีสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้.....	19



บทที่		หน้า
2	การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้.....	22
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้.....	26
	งานวิจัยในประเทศ.....	26
	งานวิจัยต่างประเทศ.....	28
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	30
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	30
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	30
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
	การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	32
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	51
	สรุปผลการวิจัย.....	51
	อภิปรายผล.....	52
	ข้อเสนอแนะ.....	56
	บรรณานุกรม.....	56
	ภาคผนวก.....	59
	ประวัติผู้วิจัย.....	73

## สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา.....	33
2	แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ใช้ศึกษาจำแนกตามเพศ.....	36
3	แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ใช้ศึกษาจำแนกตามอายุ.....	36
4	แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ใช้ศึกษาจำแนกตามประเภท การทำงาน.....	37
5	แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ใช้ศึกษาจำแนกตามระดับชั้นที่ทำ การสอน.....	37
6	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยจำแนกในด้านความต้องการ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้จำแนกเป็น รายด้าน.....	38
7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการด้านความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้จำแนกเป็นรายข้อ.....	39
8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการด้านเทคนิค วิธีการเรียน การสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้จำแนกเป็นรายข้อ....	41
9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการด้านทราบการจัดทำ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ จำแนกเป็นรายข้อ.....	43
10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการด้านรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็กที่ มีความบกพร่องในการเรียนรู้จำแนกเป็นรายข้อ.....	46
11	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่ มีความบกพร่องในการเรียนรู้ซึ่งมีเพศแตกต่างกัน.....	48
12	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่ มีความบกพร่องในการเรียนรู้ระหว่างครูซึ่งมีอายุแตกต่างกัน.....	49
13	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่ มีความบกพร่องในการเรียนรู้ระหว่างครูซึ่งมีประสบการณ์แตกต่างกัน..	49

ตารางที่		หน้า
14	แสดงการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ระหว่างครูซึ่งจำแนกตามระดับที่ทำการสอน.....	50

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาถือเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ซึ่งในปัจจุบันการสร้างบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นกระบวนการพัฒนาให้เจริญงอกงามด้วยภูมิปัญญา ทักษะ จริยธรรม คุณธรรม การศึกษาช่วยให้บุคคลรู้จักตนเอง รู้จักชีวิตเข้าใจสังคมและสิ่งแวดล้อมใช้ทักษะในการประกอบอาชีพได้ตามควรแก่อัตภาพ สามารถดำรงชีวิตอย่างผาสุกในสังคม (บรรจง ชูสกุลชาติ 2549 : 4) ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 10 วรรคสองกำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาสต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดในกฎกระทรวง” ครูจึงเป็นผู้มีบทบาทอันสำคัญในการให้การศึกษา (ภิญโญ สาธร 2526 : 176) การจัดการศึกษาจะบรรลุเป้าหมายนั้น คุุณแจสำคัญอยู่ที่ตัวครูและคุณภาพของครูก็คือหัวใจของการศึกษา (วิจิตร ศรีสอาน 2528 : 10) เพราะอาชีพครูเป็นวิชาชีพที่ให้บริการสังคม โดยเฉพาะในสังคมไทยนั้นครูเปรียบเสมือนตัวแทนสังคมที่ทำหน้าที่อบรม สั่งสอน ปลูกฝังค่านิยม คุณธรรมและจริยธรรมให้กับที่กำลังเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต (สุรศักดิ์ อัครวิสุข 2544 : 1) ครูจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย นับตั้งแต่ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อนร่วมงาน ผู้บริหารหรือผู้ที่มาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของโรงเรียน ครูต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยเฉพาะครูผู้สอนที่สอนดูแลเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ครูย่อมต้องรับภาระมากกว่าครูที่สอนชั้นเรียนปกติทั่วไปเพราะครูที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ที่มารับผิดชอบในขณะนั้นอาจขาดความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ ขาดความรู้ ทักษะในการสอนตลอดจนเอกสารต่าง ๆ ที่จะสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้เป็น

เด็กพิเศษอีกประเภทหนึ่งที่ดูลักษณะภายนอกเหมือนเด็กปกติทั่วไป แต่เมื่อมีการพูดคุยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเกิดขึ้นทำให้ครูผู้สอนทราบว่าเด็กมีความยุ่งยากในการสื่อสารและการเข้าใจ ซึ่งเป็นความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่แสดงออกมาในรูปของปัญหาการอ่าน การเขียน การสะกดคำ การคำนวณและเหตุผลเชิงคณิตศาสตร์ สิ่งเหล่านี้ มีสาเหตุเกิดจากการทำงานที่ผิดปกติของสมองทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าที่ควรจะเป็น เมื่อพิจารณาจากผลการเรียนเปรียบเทียบกับระดับเชาวน์ปัญญา รายงานผลการวิจัย ของผดุง อารยะวิญญูและคารณี ศักดิ์ศิริผล (2544 : 60) เกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติในปีการศึกษา 2543 พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ มีจำนวนสูงสุดและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยพบว่าในปีการศึกษา 2540 มีจำนวน 5,444 คน ปีการศึกษา 2541 มีจำนวน 7,510 คน ปีการศึกษา 2542 มีจำนวน 23,700 คน และในปีการศึกษา 2543 มีจำนวน 33,669 คน

ปัญหาในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ โดยเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ เป็นเรื่องลำบากและต้องใช้ความพยายามจึงจะประสบผลสำเร็จได้ เพราะเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้เพิ่งถูกกล่าวถึงได้ไม่นาน ครูผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจเด็ก สามารถจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้ ครู พ่อ แม่ มีบทบาทสำคัญมากที่จะช่วยให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ต้องเข้าใจถึงปัญหาของนักเรียน ครูผู้สอนต้องรู้จักปรับเทคนิควิธีการเรียนการสอน เพื่อที่ครูจะได้พัฒนาเทคนิคการสอนหรือนวัตกรรมเพื่อดึงความสนใจของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้และต้องปรับปรุงโอกาสในการเรียนรู้ของเด็กด้วย

ในปัจจุบันผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์มักเกิดปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษเพราะครูผู้สอนเป็นครูที่สอนนักเรียนปกติ ไม่ได้จบมาจากสาขาการศึกษาพิเศษ ทำให้ครูไม่เข้าใจในเรื่องของวิธีการสอน การใช้สื่อเนื้อหา หลักสูตรและระดับการพัฒนาของนักเรียนเท่าที่ควร อีกทั้งครูผู้สอนยังไม่เข้าใจในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ให้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ซึ่งแผนดังกล่าวมีความแตกต่างจากแผนการสอนโดยทั่วไปอย่างสิ้นเชิง

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสำรวจความต้องการของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ในระดับชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษาในเรื่องความต้องการด้านความรู้ความเข้าใจ ความต้องการด้านเทคนิค วิธีการเรียนการสอนความต้องการในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และด้านสื่อที่ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ เพื่อจะเป็นแนวทางในการเพิ่มเติมความต้องการของครูที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ เพื่อนำไปจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ระหว่างครูซึ่งมีเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานและระดับชั้นที่ทำการสอนที่ต่างกัน

### คำถามของการวิจัย

1. ความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้อยู่ในระดับใด
2. ความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอน เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ จำแนกตามข้อมูลส่วนตัวของครู คือ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานและ ระดับชั้นที่ทำการสอนแตกต่างกันหรือไม่

## บทอาชีวศึกษาลัยศิลาปากกร สงวนลิขสิทธิ์

### ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็น ครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ซึ่งปฏิบัติการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ประจำปีการศึกษา 2547 โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 45 คน

### ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ การทำงานและระดับชั้นที่ทำการสอนของครูผู้สอน เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

## นิยามศัพท์เฉพาะ

เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความยากลำบากในการเรียนรู้ โดยที่เด็กมีระดับสติปัญญาปกติ ไม่มีภาวะพิการซ้อน แต่มีความยากลำบากในการอ่าน การเขียน การสะกดคำ การพูด การสื่อสาร ในที่นี้มุ่งเฉพาะเด็กที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ในปีการศึกษา 2547 โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ความต้องการในการปฏิบัติงานของครูผู้เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่ครูต้องการที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้และคิดว่าตนเองจำเป็นต้องมี เพื่ออำนวยความสะดวกหรือเพื่อใช้ในการประกอบการเรียนการสอนเด็กกลุ่มนี้ในที่นี้ประกอบด้วย 4 ด้าน

1. ความต้องการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หมายถึง ความต้องการทราบเกี่ยวกับ ความหมาย ประเภท สาเหตุของการเกิดภาวะบกพร่อง ตลอดจนผลกระทบต่อตัวเด็ก และต้องการทราบถึงลักษณะที่แสดงออกของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ได้แก่ กระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ปัญหาพฤติกรรม อารมณ์ สังคม การรับรู้ การเคลื่อนไหวที่อาจพบร่วมกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ รวมไปถึงต้องการทราบถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจในการเรียนและวิธีการประเมินของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในด้าน การเรียน

2. ความต้องการด้าน เทคนิค วิธีการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หมายถึง ความต้องการทราบหรือต้องการมีประสบการณ์หรือต้องการมีทักษะในการจัดกระบวนการ การถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยวิธีและกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนซึ่งมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ได้เกิดการเรียนรู้ อย่างเหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคน ตลอดจนต้องการทราบ วิธีการประเมินนักเรียนจะเริ่มทักษะในด้านใดก่อน-หลังและต้องทราบเทคนิค วิธีการสอน พูด ฟัง อ่านเขียนที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

3. ความต้องการในด้านการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) หมายถึง ความต้องการทราบถึงการจัดทำแผนการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ รวมถึงการทราบถึง ความหมาย วัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะรายบุคคลและวิธีการประเมิน เป็นต้น

4. ความต้องการรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หมายถึง ความต้องการทราบเกี่ยวกับสื่อที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนที่จำเป็นควรนำมาใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ได้แก่ รูปภาพ บัตรคำของจริง หรืออื่น ๆ

ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ในปีการศึกษา 2547 ในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

อายุ หมายถึง อายุของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้สอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ที่นับจำนวนปีเต็มจนถึงวันที่ทำการเก็บข้อมูล ซึ่งในการวิจัยฉบับนี้แบ่งกลุ่มอายุออกเป็น 3 กลุ่ม คือ อายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30-40 ปี และอายุมากกว่า 40 ปี ขึ้นไป

ประสบการณ์ทำงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้นั้นได้สอน ทำงานเกี่ยวข้อง ช่วยเหลือนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในที่นี้จำแนกประสบการณ์ดังกล่าวออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ระยะเวลา 1-5 ปี และ 2-5 ปีขึ้นไป

ระดับชั้นที่ทำการสอน หมายถึง ครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ในปีการศึกษา 2547

### **ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ**

การศึกษาครั้งนี้ จะช่วยให้ทราบระดับความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้และทราบถึงความต้องการดังกล่าวเมื่อจำแนกตามความแตกต่างของ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานตลอดจนระดับชั้นที่ทำการสอนของครูผู้สอนและเป็นแนวทางในการส่งเสริม พัฒนาให้ครูสามารถช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ได้มากขึ้น



## บทที่ 2

### แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจระดับความต้องการของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาวิจัยสรุปได้ดังนี้

#### 1. ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

- 1.1 ความเป็นมาเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้
- 1.2 ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้
- 1.3 ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้
- 1.4 สาเหตุของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้
- 1.5 ประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

#### 2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

- 2.1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้
- 2.2 เทคนิคการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้
- 2.3 การใช้สื่อและเทคโนโลยีสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้
- 2.4 การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการ

เรียนรู้

#### 3. งานวิจัยเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

- 3.1 งานวิจัยในประเทศ
- 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

## 1. ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

### 1.1 ความเป็นมาเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

ศรียา นิยมธรรม (2546 :143) กล่าวว่า เมื่อก่อนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มักได้รับการตัดสินให้เป็นเด็กปัญญาอ่อนเพราะเด็กเหล่านี้มีปัญหาบางอย่างคล้ายคลึงกับปัญหาของเด็กปัญญาอ่อน เด็กเหล่านี้จึงถูกจัดให้เรียนในชั้นเดียวกันกับเด็กปัญญาอ่อน เพราะเด็กมีปัญหาในเรื่องการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ บางคนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ บางคนมีความยุ่งยากเกี่ยวกับตัวเลข การเรียงลำดับ การนับ เป็นต้น ครูจึงไม่ได้ให้ความช่วยเหลือใด ๆ เมื่อได้มีการศึกษาเพื่อความเข้าใจเด็กมากขึ้น จึงพบว่า ความด้อยสมรรถนะทางการเรียนนั้นเป็นผลเนื่องมาจากภาวะทางอารมณ์และระบบประสาทซึ่งแปรปรวนไป เช่น สมองได้รับความกระทบกระเทือน ทำให้การรับรู้บกพร่องไป เป็นต้น หรือภาวะทางบ้านหรือทางโรงเรียนก่อให้เกิดความเครียดอย่างยิ่งอยู่เป็นนิจ ทำให้เด็กเรียน อ่าน เขียน และคำนวณไม่สำเร็จทั้ง ๆ ที่มีสติปัญญาดี พอที่จะเรียนรู้ได้ ลักษณะเด็กที่เรียนได้ไม่ดีหรือไม่ประสบความสำเร็จนั้นสังเกตได้ คือ อยู่นิ่งไม่ได้ พฤติกรรมอยู่ไม่สุข ขาดสมาธิและมีความสนใจสั้น

ซิลเวอร์และฮายิน (2002 : 99) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ สรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้นั้นมีความเป็นมาที่ยาวนาน คำที่ใช้เรียกเด็กกลุ่มนี้ก็ใช้คำที่แตกต่างกันไป เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้นี้ได้รับอิทธิพลมาจากกลุ่มผู้ปกครองและนักวิชาการที่ให้ความสำคัญในเรื่องของการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคนซึ่งแต่เดิมเด็กประเภทนี้ครูจะเข้าใจว่า เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจึงทำให้เด็กเหล่านี้ไม่ได้รับการช่วยเหลือที่ถูกต้อง แต่ในปัจจุบันนี้นักวิชาการมีความตื่นตัวในการที่จะศึกษาเพื่อเข้าใจเด็กเหล่านี้ให้มากขึ้น และพยายามหาวิธีการช่วยเหลือต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลดีและรวดเร็วเหมาะสมกับวัยของเด็กต่อไป

สำหรับคำที่ใช้เรียกเด็กเหล่านี้ในระยะแรกจะมีคำที่ใช้เรียกแตกต่างกันไป จนกระทั่งในปัจจุบันนี้ได้ใช้คำว่า เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ เด็กที่มีความยุ่งยากในการเรียนรู้ เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หรือเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ในที่นี้ ผู้วิจัยจะขอใช้คำว่า “เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้”

## 1.2 ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้เป็นเด็กที่มีความบกพร่องที่มองเห็นไม่ชัดเจน ซึ่งจะแตกต่างไปจากเด็กที่มีความบกพร่องประเภทอื่น ๆ เช่น แตกต่างจากเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หรือเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย เป็นต้น จึงทำให้เด็กเหล่านี้ไม่ได้รับการช่วยเหลือมากนัก นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายคนได้พยายามนิยามคำว่า เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ไว้มากมายดังนี้

คารณี อุทัยรัตนกิจ (2538 : 31) ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีระดับสติปัญญาปานกลางถึงฉลาดเกินเกณฑ์ปกติแต่มีความผิดปกติทางขบวนการทางจิตวิทยาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจและการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน โดยมีความสามารถจริงต่ำกว่าระดับสติปัญญาอย่างน้อยสองระดับชั้นในเฉพาะวิชาที่มีปัญหา

เบญจพร ปัญญาวยง (2543 : 4) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องในกระบวนการเรียนรู้ที่แสดงออกมาในรูปของปัญหาทางการอ่าน การเขียน การสะกดคำ การคำนวณและเหตุผลเชิงคณิตศาสตร์ เกิดจากการทำงานที่ผิดปกติของสมอง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าที่ควรจะเป็น โดยพิจารณาจากผลการเปรียบเทียบกับระดับเชาวน์ปัญญา

เบญจจา ชลธารันนัท (2543 : 29) ได้กล่าวไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจหรือการใช้ภาษา อาจเป็นภาษาพูดและหรือภาษาเขียน ซึ่งจะมีผลทำให้มีปัญหาในการฟัง การพูด การคิด การอ่าน การเขียน การสะกดหรือการคิดคำนวณ รวมทั้งสภาพความบกพร่องในการรับรู้ สมองได้รับการบาดเจ็บ การปฏิบัติงานของสมองสูญเสียไปซึ่งทำให้มีปัญหาในการอ่านและปัญหาในการเข้าใจภาษา ทั้งนี้ไม่รวมเด็กที่มีปัญหาทางการเรียน

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2545 : 352) ได้กล่าวถึง เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้หรือ “เด็กด้อยความสามารถ” ในทำนองเดียวกันไว้ว่าตาม ความหมายของ IDEA (Individual with Disabilities Education Act, 1990) ก็คือ ความด้อยความสามารถในการเรียนคือความผิดปกติทางด้านจิตวิทยาอย่างใดอย่างหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งอย่าง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการใช้ภาษา ทำให้เขาด้อยสมรรถภาพในการฟัง การคิด การอ่าน การสะกดคำ การเขียน การพูด การคิดเลข ความด้อยความสามารถในการเรียน หมายถึงรวมถึง ผู้ที่มีความบกพร่องในการรับรู้ มีบาดเจ็บที่สมองเสื่อมของสมองที่ทำให้ไม่สามารถทำงานตามหน้าที่แต่ไม่นับความบกพร่องที่เกิดจากการเห็นการได้ยิน ผู้มีปัญหาทางอารมณ์ ปัญญาอ่อน และการเคลื่อนไหวบกพร่อง

ศรียา นิยมธรรม (2546 : 143) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ไว้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องเกี่ยวกับกระบวนการทางจิตวิทยาซึ่งทำให้เด็กมีปัญหาการเรียนด้านต่าง ๆ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การคิด หรือการคำนวณ รวมถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางการรับรู้จากการได้รับรู้จากการได้รับความกระทบกระเทือนทางสมอง แต่ไม่รวมเด็กที่มีปัญหาอันเกิดจากความบกพร่องทางสายตา การได้ยิน การเคลื่อนไหวของร่างกายหรือปัญญาอ่อน ตลอดจนความบกพร่องทางอารมณ์และการเสียเปรียบทางสภาพแวดล้อม

จรีลักษณ์ จีรวินุลย์ ( 2546: 1) กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ หมายถึง ภาวะความบกพร่องที่แสดงออกมาในรูปของปัญหาในการใช้ภาษา การอ่าน การเขียน การสะกดคำ และการคิดคำนวณ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือมากกว่าเรื่องหนึ่ง ซึ่งสาเหตุมาจากความบกพร่องในการแปลข้อมูลที่สมอง ทำให้ไม่สามารถเรียนรู้ได้เหมือนกับนักเรียนคนอื่น ความบกพร่องนี้ทำให้มีผลกระทบโดยตรงต่อการเรียน ทำให้มีผลต่ำกว่าที่ควรจะเป็น เมื่อพิจารณาจากผลการเรียนเปรียบเทียบกับชาวปัญญา ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวมิได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกายและการเคลื่อนไหว สายตา การได้ยิน ระดับสติปัญญา อารมณ์ และสภาพแวดล้อมรอบตัวนักเรียน

สมิท ( Smith 1995: 8) ให้ความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ว่า เกิดจากความบกพร่องทางพันธุกรรมทำให้เด็กมีปัญหายุ่งยากในการดำเนินชีวิตประจำวัน การแสดงออกทางพฤติกรรม การรับรู้ทางสังคม และการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะของการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การคิด และการเรียนคณิตศาสตร์ ปัญหาดังกล่าวเป็นลักษณะของแต่ละคน และไม่ได้รวมถึงเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ความบกพร่องทางประสาทสัมผัส ปัญหาทางพฤติกรรม ความแตกต่างวัฒนธรรม

จากความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ดังนี้ เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องในกระบวนการทางจิตวิทยาการหรือเกิดจากความบกพร่องทางพันธุกรรม ทำให้เด็กมีปัญหายุ่งยากในการดำเนินชีวิตประจำวัน การแสดงออกทางพฤติกรรม การรับรู้ทางสังคมและการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ซึ่งมีผลโยงไปถึงการมีปัญหาในการใช้ภาษาทั้งด้านการฟัง คิด พูด อ่าน เขียน สะกดคำ คำนวณทางคณิตศาสตร์ นอกจากนี้ยังรวมถึงปัญหาในเรื่องของการเคลื่อนไหวการรับรู้ อารมณ์ พฤติกรรม ซึ่งปัญหาดังกล่าวไม่ได้มีสาเหตุมาจากความบกพร่องทางร่างกาย ความบกพร่องทางสติปัญญา ความบกพร่องทางสายตา แขน ขา การได้ยินความบกพร่องทางพฤติกรรม ความแตกต่างทางวัฒนธรรมซึ่งความผิดปกติเหล่านี้จะส่งผลต่อการเรียนของเด็กทำให้เด็กไม่ประสบผลสำเร็จทางการเรียนหนังสือโดยวิธีเดียวกันกับเด็กปกติได้

### 1.3 ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มีลักษณะเหมือนเด็กทั่วไป ไม่มีลักษณะภายนอกที่บ่งบอกถึงความบกพร่องไม่มีสภาพความพิการปรากฏให้เห็น แต่เรียนหนังสือไม่ได้หรือเรียนได้แต่เรียนยาก มีแนวคิดที่อธิบายเกี่ยวกับความบกพร่องในการเรียนรู้ไว้ดังนี้

ผดุง อารยะวิญญู (2544: 4) กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มีลักษณะดังนี้

1. มีความบกพร่องทางการพูด
2. มีความบกพร่องทางการสื่อสาร
3. มีปัญหาในการเรียนวิชาทักษะ
4. มีปัญหาในการสร้างแนวความคิดรวบยอด
5. การทดสอบผลการเรียนให้ผลไม่แน่นอน ยากแก่การพยากรณ์
6. มีความบกพร่องทางการเคลื่อนไหว
7. มีพฤติกรรมไม่คงเส้นคงวา แสดงพฤติกรรมแปลกๆ
8. มีปัญหาในการสร้างความสัมพันธ์

เยาวลักษณ์ วรรณม่วง (2544: 7) กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ว่ามีลักษณะดังนี้

1. ด้านการเรียน ในด้านการเรียนนั้นเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มักมีปัญหาในด้านการอ่าน การเขียนและคณิตศาสตร์ สำหรับปัญหาในวิชาคณิตศาสตร์นั้นเด็กอาจมีปัญหาไม่สามารถแยกความแตกต่างของขนาดและรูปร่างได้ การคำนวณ คำนวณผิดแม้ว่าเด็กเครื่องหมายถูกต้องก็ตาม

2. ด้านทางภาษา เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ส่วนมากมีปัญหาในด้านการพูดการใช้ภาษาซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

2.1 การอ่านเด็กอาจอ่านข้ามบรรทัด จับหนังสือเข้าชิดหน้า สั้นศีรษะขณะอ่านหนังสือ กัดริมฝีปากขณะอ่านหนังสือ ไม่ยอมอ่านตามที่ครูสั่ง

2.2 การจำคำ อ่านข้ามคำ ใช้คำอื่นแทนคำที่อ่าน อ่านสลับกัน อ่านออกเสียงผิดอ่านคำง่ายๆไม่ได้ อ่านซ้ำ อ่านไม่ออก

2.3 ความเข้าใจ จำในเรื่องที่อ่านไม่ได้ ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จำขั้นตอนของเรื่องที่อ่านไม่ได้

2.4 ลักษณะอื่นๆ เช่นครูให้นักเรียนอ่านหนังสือทีละคน ทีละพยางค์ จะอ่านด้วยเสียงสูงมักมีปัญหาในการคำที่มีตั้งแต่ 2 พยางค์ขึ้น โดยเด็กมักอ่านทีละพยางค์ จึงไม่สามารถนำ

3. ด้านความบกพร่องทางการรับรู้ การรับรู้มีความหมายไปถึง การใช้ประสาทสัมผัสเพื่อจำแนก จำและแปลความความหมายเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ไม่สามารถกระทำได้ แสดงว่าเด็กมีปัญหาในการรับรู้ โดยเฉพาะในด้านดังนี้

3.1 การรับรู้ทางสายตา เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มักมีปัญหาในการใช้สายตา เช่น มองเห็นภาพแต่ไม่สามารถอธิบายภาพที่เห็นให้ครูได้

3.2 การจำแนกโดยใช้สายตา หมายถึง การมองเห็นวัตถุหรือสิ่งของ แล้วจำได้ว่า เป็นอะไรบ้าง เด็กประเภทนี้มีปัญหาในการจำ โดยใช้สายตา เพราะจำในสิ่งที่เห็นไม่ได้ จำการเรียงตัวอักษรไม่ได้ เป็นต้น

3.3 การรับรู้ทางการฟัง เด็กมีปัญหาในการฟัง ได้ยินเสียงแต่บอกไม่ได้ว่าได้ยินเสียงอะไรบ้าง ดังนั้นเด็กอาจมีปัญหาในการปฏิบัติของครู

4. ความผิดปกติในการเคลื่อนไหว จำแนกได้ 3 ลักษณะ

4.1 Hyperactive เป็นการเคลื่อนไหวที่เกินปกติ เด็กประเภทนี้มักอยู่นิ่งเฉยไม่ได้ เคลื่อนไหวอยู่ และอาจเป็นการเคลื่อนไหวในลักษณะหรือกระทำซ้ำ และเป็นการเคลื่อนไหวไม่มีจุดหมาย หากจับให้นั่ง เด็กอาจเคาะมือหรือเท้าแทน

4.2 Hypoactive เป็นการเคลื่อนไหวที่เชื่องช้า หรือน้อยกว่าปกติ เด็กประเภทนี้ไม่เคลื่อนไหวมากเหมือนเด็กประเภทแรก แต่อาจนั่งอยู่กับที่ไม่ได้ เด็กมีปัญหาในการเดิน เช่น เดินไม่ตรง กระโดดไม่ได้

4.3 Inco-ordination เป็นการควบคุมกล้ามเนื้อไม่ได้ทั้งกล้ามเนื้อมัดใหญ่ การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก เช่น การเดิน การใช้นิ้วมือในการหยิบจับสิ่งของ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน( 2538: 29-32) กล่าวถึงลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการอ่าน เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ด้านการอ่านจะไม่สามารถอ่านหนังสือได้เท่ากับระดับของเด็กในชั้นเรียนเดียวกัน แม้จะพยายามช่วยเหลือในเรื่องความจำเป็นพิเศษแล้ว ซึ่งอาจเป็นผลจากความบกพร่องของการมองเห็นหรือการได้ยิน ดังนั้นจึงมีพฤติกรรมการอ่านที่ไม่เหมาะสมซึ่งปรากฏได้ดังนี้

- 1.1 การเคลื่อนไหวร่างกายที่แสดงอาการเครียด เช่น อารมณ์เสีย หน้านอง
- 1.2 อ่านหลงบรรทัด อ่านซ้ำคำ
- 1.3 อ่านตกหล่น อ่านเพิ่มคำ หาคำอื่นมาแทนหรืออ่านกลับคำ

1.4 อ่านสลับสระหว่างอักษรหรือคำที่คล้ายคลึงกัน

1.5 บอกลำดับเรื่องราวไม่ได้ จำประเด็นสำคัญของเรื่องราวไม่ได้

2. ปัญหาด้านการเขียน เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ที่มีปัญหาด้านการเขียน อาจมีสาเหตุมาจากความบกพร่องใน 3 ลักษณะ

2.1 การประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและสายตาไม่ดี จึงทำให้เด็กลอกตัวอักษรไม่ถูก

2.2 เด็กที่มีปัญหาในการเขียนจะมีพฤติกรรมที่สังเกตเห็น เช่น เขียนตัวอักษรผิดทิศทาง กลับซ้าย-ขวา หน้า-หลัง บน-ล่าง หรือเว้นระยะตัวอักษรหรือคำไม่ถูกต้อง เขียนตัวอักษรหลายแบบปะปนกัน

3. ปัญหาด้านการสะกดคำ เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มักมีพฤติกรรมปรากฏอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ดังนี้

3.1 เรียงตัวอักษรในคำผิด

3.2 มีปัญหาในการเชื่อมโยงเสียงที่ถูกต้องกับตัวอักษร

3.3 สะกดข้ามตัวอักษรหลายตัว

4. ปัญหาด้านคณิตศาสตร์ เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้จะมีปัญหาด้านการกะระยะ การคิดเชิงปริมาณหรือภาษาสัญลักษณ์ทำให้ผลสัมฤทธิ์ด้านนี้ต่ำ

5. ปัญหาในด้านอารมณ์และสังคม เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้อาจมีปัญหาทางอารมณ์และสังคมควบคู่กันไปด้วย เด็กประเภทนี้มีความรู้สึกไม่ดีต่อตนเอง ขาดความอดทน มีความวิตกกังวลสูง ปรับตัวในทางถดถอยต่อต้านสังคม เนื่องจากประสบความล้มเหลวในด้านการเรียนอยู่เสมอ เด็กอาจเป็นคนก้าวร้าวและมีทัศนคติไม่ดีต่อตนเอง พัฒนาการอารมณ์อาจช้ากว่าเด็กปกติ เด็กประเภทนี้อาจไม่มีเพื่อน

6. ปัญหาในการจำ เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มีปัญหาในการจำ ทั้งการจำในสิ่งที่ได้ยินและจำในสิ่งที่มองเห็น ดังนั้นจึงมีปัญหาในการเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสะกดคำ การทำตามคำสั่งตลอดจนสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์

7. ปัญหาด้านความสนใจ เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ มีช่วงความสนใจสั้น และขาดสมาธิไม่มีสมาธินานพอที่จะเรียนบทเรียนได้

จะเห็นได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะมีปัญหาในการอ่าน การคิดคำนวณหรือมีความสับสนยุ่งยากด้านภาษา ทำให้เด็กมีปัญหาในเรื่องการอ่าน การเขียน การพูด ถ้าปัญหานั้นเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้เรื่องสำคัญๆ ของเด็กในการเรียนหนังสือในชั้นเรียนต้องได้รับการแก้ไขและช่วยเหลือโดยเร่งด่วน

#### 1.4 สาเหตุของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 7-8) ได้กล่าวถึง สาเหตุของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ไว้ว่า สาเหตุของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ สามารถจำแนกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภท คือ การได้รับบาดเจ็บทางสมอง ปัจจัยทางพันธุกรรมและปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การได้รับบาดเจ็บทางสมอง การแพทย์ในปัจจุบันที่ทำหน้าที่ศึกษาเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มีความเชื่อว่าสาเหตุสำคัญที่ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนรู้ได้เท่าที่ควรเนื่องมาจากการได้รับบาดเจ็บทางสมอง (Brain damage) ซึ่งการบาดเจ็บนี้ทำให้ระบบประสาทส่วนกลางไม่สามารถทำงานได้เต็มที่อย่างไรก็ตามการได้รับบาดเจ็บอาจไม่รุนแรงนัก (Minimal brain dysfunction) สมองและระบบประสาทส่วนกลางยังทำงานได้ดีเป็นส่วนมาก มีเพียงบางส่วนของบกพร่องไปบ้าง ทำให้เด็กมีปัญหาในการรับรู้ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของเด็ก การบาดเจ็บทางสมอง อาจเกิดในช่วงระยะก่อนคลอด ระหว่างคลอดและหลังคลอด ซึ่งจำแนกรายละเอียดดังนี้

##### 1.1 ปัจจัยก่อนคลอด (Prenatal Factors)

ในช่วงระยะเวลาของการตั้งครรภ์ การพัฒนาของสมองเป็นสิ่งสำคัญมาก ถ้าสมองหยุดชะงักการพัฒนาในช่วงแรก ๆ ของการตั้งครรภ์ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใดก็ตาม จะส่งผลให้ทารกเสียชีวิต ในครรภ์มารดาได้หรือถ้าอยู่ในครรภ์มารดาได้จนกระทั่งคลอดออกมาก็อาจจะทำให้สมองพิการ ทั้งนี้เนื่องมาจากโรคของมารดา เช่น โรคเบาหวาน โรคไทรอยด์ชนิดรุนแรง หัดเยอรมัน ได้รับรังสีจากการเอ็กซเรย์ มารดามีบุตรมาก มารดาคีมีเหล็ก สุบнуหรี การได้รับยาที่ส่งผลต่อทารก ซึ่งนักวิทยาศาสตร์เชื่อว่าสาเหตุดังกล่าวจะแสดงความผิดปกติของการเรียนรู้ได้ในภายหลัง ดังนั้นเพื่อที่จะป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายที่อาจจะเป็นไปได้ต่อทารกในครรภ์จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่มารดาตั้งครรภ์และบุคคลรอบข้างต้องตระหนักถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากการสูบบุหรี่ การดื่มแอลกอฮอล์การใช้สารเสพติดอื่น ๆ

จากข้อมูลการวิจัยพบว่า มารดาที่สูบบุหรี่หรือดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในระหว่างตั้งครรภ์มีแนวโน้มที่จะมีลูกตัวเล็ก ทารกที่เกิดมาอาจจะมีน้ำหนักน้อยกว่าปกติ ซึ่งก็มีแนวโน้มที่จะเกิดภาวะเสี่ยงต่อปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมากมาย รวมทั้งปัญหาความบกพร่องในการเรียนรู้อีกด้วย นอกจากนี้เด็กที่คลอดก่อนกำหนดมีความเสี่ยงและมีแนวโน้มที่จะมีภาวะความบกพร่องในการเรียนรู้มากกว่าเด็กที่คลอดครบกำหนด

##### 1.2 ปัจจัยระหว่างคลอด (Perinatal Factors)

การได้รับบาดเจ็บทางสมองอาจจะเกิดขึ้นได้ในระหว่างคลอด ทั้งนี้เนื่องมาจากภาวะการขาดออกซิเจน ระยะเวลาการคลอดที่ยาวนาน หรือการคลอดด้วยความ



### 1.3 ปัจจัยหลังคลอด (Postnatal Factors)

ภายหลังจากการคลอดแล้วอาจมีเหตุบางอย่าง ซึ่งส่งผลต่อการได้รับบาดเจ็บทางสมองของทารก ได้แก่ การได้รับความกระทบกระเทือนจากการทุบตี จากอุบัติเหตุ การที่ทารกมีไข้สูง การสูญเสียน้ำของทารก สมองบวมหรือเยื่อหุ้มสมองอักเสบ เป็นต้น จากการศึกษา พบว่า ช่วงเด็กอายุแรกเกิดถึง 6 ขวบ ได้รับบาดเจ็บที่กระทบต่อสมองคิดเป็นร้อยละ 20 ข้อมูลในระดับมัธยมศึกษา พบว่า มีเด็กจำนวนร้อยละ 31 ที่อาจได้รับอันตรายที่บริเวณศีรษะ โดยจำนวนเด็กครึ่งหนึ่งเคยได้รับผลกระทบถึงขั้นหมดสติ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุ 9 ขวบ

### 2. ปัจจัยทางพันธุกรรม

จากความจริงที่ว่า เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มักเกิดขึ้นในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นการเชื่อมโยงทางพันธุกรรม ซึ่งความผิดปกติในการเรียนรู้ของพ่อแม่ก่อนข้างมีรูปแบบแตกต่างกับลูก ด้วยเหตุผลนี้ดูเหมือนจะไม่ใช่ว่าความผิดปกติในการเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงถ่ายทอดโดยตรง เป็นไปได้ว่าสิ่งถ่ายทอดคือสมองทำหน้าที่ผิดปกติอย่างไม่ชัดเจนนัก สามารถนำไปสู่ปัญหาในการเรียนรู้ มีการอธิบายอย่างหลากหลายว่าทำไมปัญหาในการเรียนรู้ถึงถ่ายทอดในครอบครัว ปัญหาในการเรียนรู้บางอย่าง อาจเกิดจากสิ่งแวดล้อมในครอบครัว เช่น หากพ่อแม่มีความผิดปกติในการใช้ภาษา ก็ทำให้พูดคุยกับลูกน้อย หรือใช้ภาษาที่บกพร่องกรณีนี้ลูกจะขาดแบบแผนที่ดีในด้านพัฒนาการทางภาษาดังนั้นจึงอาจมีปัญหาในการการเรียนรู้ได้

มีงานวิจัยจำนวนมากที่ระบุตรงกันว่าความบกพร่องในการเรียนรู้บางอย่างสามารถถ่ายทอดทางพันธุกรรม จากการศึกษาเป็นรายกรณีพบว่า เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้บางคนอาจมีพี่น้องที่เกิดจากท้องเดียวกัน มีปัญหาการเรียนรู้เช่นกัน หรืออาจมีพ่อแม่ พี่น้องหรือญาติใกล้ชิดมีความบกพร่องในการเรียนรู้เช่นกัน นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กฝาแฝดที่เกิดจากไข่ใบเดียวกัน เมื่อพบว่า คนหนึ่งมีปัญหาในการอ่าน ฝาแฝดอีกคนมักมีปัญหาในการอ่านด้วย แต่ไม่พบบ่อยนักสำหรับ ฝาแฝดแท้จำนวน 132 คู่ และฝาแฝดไม่แท้เพศเดียวกัน จำนวน 91 คู่ พบว่า ปัญหาของความบกพร่องทางการอ่านและความบกพร่องทางการคิดคำนวณเลขคณิตได้รับอิทธิพลมาจากกรรมพันธุ์และสิ่งแวดล้อมร่วมกัน

### 3. ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม

สาเหตุทางสภาพแวดล้อมเป็นสาเหตุอื่น ๆ ที่ไม่ใช่การได้รับบาดเจ็บทางสมอง และกรรมพันธุ์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับเด็กภายหลังการคลอด เมื่อเด็กเติบโตขึ้นมาในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น การที่เด็กมีพัฒนาการทางร่างกายล่าช้าด้วยสาเหตุบางประการ การที่ร่างกายได้รับสารบางประการอันเนื่องจากสภาพมลพิษในสิ่งแวดล้อม การขาดสารอาหารในวัยทารกและในวัยเด็ก การสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพของครู ตลอดจนการขาดโอกาสในการศึกษา เป็นต้น แม้ว่าองค์ประกอบทางสภาพแวดล้อมเหล่านี้ จะไม่ใช่สาเหตุที่ก่อให้เกิดความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยตรงก็ตาม แต่องค์ประกอบเหล่านี้ อาจทำให้สภาพการเรียนรู้ของเด็กมีความบกพร่องมากขึ้น นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญบางคนเชื่อว่า แนวโน้มของความบกพร่องในการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในครอบครัวนั้น อาจมาจากรากฐานของสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวมีส่วนร่วมด้วย ยกตัวอย่าง เช่น ผู้ปกครองที่มีความบกพร่องทางภาษา หรือภาษาที่เขาใช้ก็อาจจะคลาดเคลื่อนไม่ถูกต้อง ในกรณีเช่นนี้ เด็กก็จะขาดต้นแบบที่ดีในการพัฒนาทางภาษา ทำให้มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อมนั่นเอง

### 1.5 ประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 30) จัดประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ไว้

ดังนี้ คือ

1. อะเฟเซีย (Aphasia) ปัญหาในการฟังและการพูด เด็กไม่เข้าใจคำพูดของผู้อื่น จำแนกเสียงพูดไม่ได้ เวลาเด็กพูดคนอื่นฟังไม่รู้เรื่อง
2. ดิสเล็กเซีย (Dyslexia) ปัญหาในการอ่าน เด็กอ่านหนังสือลำบาก อ่านไม่ได้ ไม่เข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน
3. ดิสกราฟเฟีย (dysgraphia) ปัญหาในการเขียนตัวอักษรไม่ได้ หรือมีความลำบากในการเขียน เขียนตัวอักษรกลับหลังเหมือนภาพที่ปรากฏในกระจกเงาเมื่อเอากระจกเงามาส่องตัวอักษรหรือคำศัพท์
4. ดิสซาคูซิส (Dysacusis) ปัญหาในการฟังผู้อื่นพูดไม่เข้าใจคำพูดของผู้พูดด้วย เด็กจะไม่เข้าใจเมื่อฟังผู้อื่นพูด
5. ดิสกินเนเซีย (Dyskinesia) กล้ามเนื้อประสานกันไม่ดีทำให้เด็กมีท่าทางงุ่มง่ามเมื่อเวลาเคลื่อนไหว
6. ดิสแคลคูลเลีย (Dyscalculia) ปัญหาในการเรียนคณิตศาสตร์ เด็กไม่เข้าใจความหมายของตัวเลขมีปัญหาในการคำนวณ

7. ดิสโลเกีย (Dyslogia) ความบกพร่องทางภาษาศาสตร์ เด็กมีปัญหาการแสดงออกด้วยการพูด เด็กไม่สามารถเรียบเรียงแนวคิดที่จะสื่อสารกับผู้อื่นได้

8. ดิสเฟเซีย (Dysphasia) ปัญหาทางภาษา เด็กไม่สามารถแสดงออกทางภาษาได้ไม่เข้าใจภาษา ไม่สามารถสื่อสารด้วยการพูดทำให้เด็กมีปัญหาในพูดและหรือการเขียน

9. ดิสโนเมีย (Dysnomia) ปัญหาในการคิดหรือนึกหาคำพูดที่จะนำมาใช้ซึ่งแสดงออกเพื่อแนวความคิดของตน

10. ดิสริธเมีย (Dysrhythmia) ปัญหาเกี่ยวกับจังหวะ เด็กไม่สามารถเดินหรือขยับเท้าให้เข้ากับจังหวะตามเสียงดนตรีที่ได้ยินได้

## 2. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

### 2.1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

ผดุง อารยะวิญญู ( 2542: 12-13) กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ว่า ควรมุ่งจัดความความบกพร่องของเด็ก และในขณะที่เดียวกันก็มุ่งให้เด็กได้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาจึงเน้นให้เด็กมีพัฒนาการอย่างเต็มความสามารถของเด็ก ส่วนในระดับมัธยมศึกษาควรเน้นความสามารถของเด็กและมุ่งให้เด็กแสวงหาความรู้และพัฒนาทักษะต่างๆของตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

เด็กทุกคน ควรมีแผนการสอนเฉพาะบุคคล การจัดกลุ่มการสอนอาจจัดเด็กที่มีแผนการสอนเฉพาะบุคคลที่ใกล้เคียงกันได้ไว้ในกลุ่มเดียวกันก็ได้ เพื่อความสะดวกในการสอนและขณะเดียวกันต้องสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาพิเศษที่ต้องสอนเด็กเป็นรายบุคคล ในขณะเดียวกันก็ควรจัดให้เด็กมีโอกาสได้เรียนร่วมกับเด็กปกติ

ศรียา นิยมธรรม ( 2546 : 146-147) กล่าวถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ว่าเด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนอาจมีปัญหามากๆด้านหรือเฉพาะบางด้านในระดับความรุนแรงของปัญหาที่แตกต่างกัน การช่วยเหลือเด็กเหล่านี้ต้องอาศัยการวินิจฉัยอย่างละเอียด เพื่อทราบสาเหตุของปัญหา การช่วยเหลือมักต้องทำเป็นรายบุคคลจนกว่าเด็กจะช่วยเหลือตนเองได้

เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ทุกคนควรมีแผนการสอนเฉพาะบุคคล ในกรณีเด็กที่มีลักษณะใกล้เคียงกันควรจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กเหล่านี้ควรครอบคลุมเนื้อหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. พัฒนาการรับรู้และการเคลื่อนไหวและความเข้าใจเกี่ยวกับร่างกาย ให้เด็กได้พัฒนาการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก โดยใช้กิจกรรมคือ การเล่นเป็นจังหวะ การทรงตัว การยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อ การฝึกความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ

2. การรับรู้ มนุษย์ใช้ประสาทสัมผัสหลายด้าน แต่ที่สำคัญที่สุดและใช้มากที่สุดในการเรียนรู้คือ การฟัง การเห็นและการสัมผัส ดังนั้นควรฝึกการรับรู้ทั้งสามด้านนี้ให้เด็กทีละด้านก่อน แล้วจึงฝึกการรับรู้ร่วมกันทั้งการฟังและทางสายตา เพื่อช่วยให้เด็กรับรู้ได้ดีขึ้น

3. ภาษา เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มักมีปัญหาในเรื่องภาษาทั้งทางด้านการฟัง การจำแนกเสียง การจำ การเรียงลำดับ ในการสอนเด็กประเภทนี้ควรเน้นการสอนภาษาเพื่อขจัดความบกพร่องด้านนี้ของเด็ก ขอบข่ายของเนื้อหาด้านภาษาควรครอบคลุมไปถึงการพูด การอ่าน การสะกดคำ การเขียน

4. วิชาหลัก หมายถึง วิชาที่เป็นปัญหาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ซึ่งมี 4 ด้าน คือ การพูด การอ่าน การเขียนทั้งในด้านการสะกดตัวอักษร ลายมือ คณิตศาสตร์ ซึ่งเด็กควรได้รับการสอนซ่อมเสริมในเรื่องเหล่านี้

สรุปได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ นั้นควรจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของเด็ก จัดกิจกรรมหลากหลายวิธี โดยจัดลำดับความยากง่ายของงานให้แตกต่างกันไป และควรจัดให้มีกิจกรรมหรือเกมที่ให้เด็กได้มีโอกาสเคลื่อนไหวร่างกาย ได้สัมผัส ได้มองเห็น ตลอดจนการใช้อุปกรณ์ที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด เพราะจะทำให้เด็กเกิดความสนุกสนานและเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

## 2.2 เทคนิคการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2538: 83-86) ได้ให้ความคิดเห็นว่าการบกพร่องทางการเรียนรู้มีขอบข่ายกว้างขวางทั้งพฤติกรรมการเรียนวิชาการ และพฤติกรรมที่แสดงออกมาในเชิงรบกวนชั้นเรียน จึงได้เสนอเทคนิควิธีการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติ ดังนี้

1. พยายามลดกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะหรือความสามารถที่เป็นจุดบกพร่องของเด็ก เช่น ถ้าพบว่าเด็กมีความบกพร่องทางการเขียนก็ไม่ควรให้งานที่เด็กต้องเขียนมาก แต่อาจให้เด็กตอบปากเปล่า

2. สอนโดยเน้นความสามารถเด่นของเด็ก เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ของความสำเร็จ เช่น ถ้าพบว่าเด็กใช้สายตาในการเรียนรู้ได้ดีที่สุด ครูให้เด็กได้มองวัตถุต่างๆ แทนที่จะพูดให้เด็กฟังเท่านั้น

3. กำหนดความคิดรวบยอดที่จะให้เด็กเรียนได้เรียนชัดเจน ถ้าจะสอนความคิดรวบยอดครูต้องนำความคิดรวบยอดใหม่ไปสัมพันธ์กับสิ่งที่เด็กเคยเรียนรู้มาแล้วและสรุปความคิดรวบยอดให้ชัดเจน เพราะเด็กไม่สามารถสรุปใจความสำคัญได้เอง

4. ตั้งเป้าหมายระยะสั้นอย่างชัดเจนที่เด็กสามารถทำได้ โดยจัดลำดับของงานให้มีความยากง่ายต่างกันไป โดยให้เด็กทำงานในลำดับแรกๆตามความสามารถของเด็ก จากนั้นค่อยๆจำกัดเวลา พร้อมทั้งบันทึกความก้าวหน้าของเด็ก เมื่อเด็กทำงานก้าวแรกได้สำเร็จตามกำหนดเวลา จึงค่อยให้งานที่ยากขึ้น โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบเดียวกัน

5. ให้ข้อมูลย้อนกลับทันทีที่เด็กทำงานได้สำเร็จ ถ้าเด็กทำผิดบอกให้ทราบทันที อธิบายใหม่และให้เด็กแก้ไขใหม่ทันทีแต่ต้องใช้วิธีทางบวก ถ้าเด็กทำงานได้สำเร็จต้องรีบให้คำชมและบอกเหตุผลที่เด็กได้รับคำชม โดยเน้นความพยายามในการทำงานเป็นหลัก ไม่ชมเชยเฉพาะงานที่ครูพอใจ

6. เนื้อหาบทเรียนที่จะนำมาใช้สอนนั้น ควรเริ่มสอนเนื้อหาหรือบทเรียนที่ต่ำกว่าระดับชั้นของเด็ก 1 ปี เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ของความสำเร็จ

7. จัดกิจกรรมในทักษะเดียวกันให้หลากหลาย เพื่อให้เด็กได้เลือกงานที่ทำได้ และให้เด็กทำงานตามแนวทางของเขาเอง

8. ใช้อุปกรณ์การสอนที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด

9. ใช้เกมหรือกิจกรรมที่让孩子ได้มีโอกาสเคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้มองเห็นและได้ยินได้ฟังเพราะจะทำให้เด็กสนุกในการเรียนรู้และเรียนรู้ได้เร็ว

10. สอนช้าและทบทวนบ่อยๆ เพราะตามปกติแล้วเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ต้องการประสบการณ์ที่ช้าและบ่อยกว่าเด็กปกติ

กระทรวงศึกษาธิการ ( 2541: 19-20) ได้เสนอเทคนิคการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนไว้ดังนี้

1. ไม่สอนเด็กโดยการบรรยายเพียงอย่างเดียว ควรให้เด็กได้ใช้ประสาทสัมผัสหลายๆด้าน

2. ใช้คำสั่งที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และหนึ่งในคำสั่งไม่ควรให้ทำกิจกรรมหลายๆกิจกรรม เช่น ระดับชั้นประถมศึกษาไม่ควรเกิน 3 กิจกรรม ในหนึ่งคำสั่ง

3. ใช้คำสั่งที่ซ้ำๆ กัน แต่ควรเปลี่ยนคำหรือสำนวนทุกครั้ง แต่มีความหมายเหมือนกัน แล้วให้ทบทวนคำสั่งของครูก่อนลงมือปฏิบัติ เพื่อตรวจสอบว่าเด็กมีความเข้าใจตรงตามที่ครูสั่งไม่

4. งานที่มอบให้เด็กทำจะต้องกำหนดเวลาให้พอเหมาะ ไม่ควรมากเกินไป

5. ให้การเสริมแรงเมื่อเด็กตอบถูกหรือตอบไม่ถูก เมื่อครูได้พิจารณาแล้วว่าเด็กได้ใช้ความพยายามแล้ว
  6. การบ้านที่เด็กนำมาส่งครูไม่จำเป็นต้องเขียน แต่อาจพิมพ์หรือบันทึกเสียงและไม่ควรให้การบ้านกับเด็กมากเกินไป
  7. ครูกับเด็กร่วมกันแสดงความคิดเห็น แล้วบันทึกความก้าวหน้าของเด็กไว้ หากประสบผลสำเร็จอย่างดีในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ควรรายงานให้ผู้ปกครองทราบ
  8. เปิดโอกาสให้เด็กปกติได้ช่วยเหลือเป็นพี่เลี้ยงแก่เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้
- สรุปได้ว่า การใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน ควรเน้นกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะอย่างหลากหลาย มีความยากง่ายแตกต่างกันไป ควรเน้นกิจกรรมที่เด็กสามารถเรียนรู้ได้ จะต้องสอนซ้ำ ทบทวนบ่อยๆ เปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้มองเห็น ได้ยินและได้ฟัง เพื่อให้เด็กได้รับความสนุกสนาน เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว และเกิดทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ

## 2.3 การใช้สื่อและเทคโนโลยีสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 48) ได้ให้ความหมายของสื่อ หมายถึง เครื่องมือต่าง ๆ ที่ครูนำมาใช้ประกอบการสอนเพื่อช่วยกำหนดประสบการณ์จากนามธรรมสู่รูปธรรมไปสู่เด็กทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

รุ่งทิภา จักร์กร (2527 : 28) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง เครื่องที่ช่วยการเรียนการสอนกิจกรรม เช่น การเล่นเกม บทบาทสมมุติ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2535 : 28) ให้ความหมายสื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์และเทคนิคหรือวิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูต้องนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ

ผดุง อารยะวิญญู (2544 : 49) กล่าวถึง ประเภทของสื่อสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้อย่างนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อเอกสารประเภทต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ครูผู้สอนได้ใช้ศึกษาความรู้และเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาทักษะพื้นฐาน ส่งเสริมการเรียนรู้เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ เช่น หนังสือเรียน คู่มือครู คู่มือผู้ปกครอง แผ่นพับหรือโปสเตอร์ โปรแกรมการฝึกการประเมิน เป็นต้น

2. สื่อวัสดุอุปกรณ์ เป็นสื่อและอุปกรณ์ในการพัฒนาทักษะพื้นฐานและส่งเสริมการเรียนรู้และการเตรียมความพร้อมทักษะพื้นฐานด้านอาชีพของบุคคลที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ของจริง หุ่นจำลอง เกมการศึกษาของเล่นที่พัฒนาทักษะ บัตรคำ บัตรภาพ พร้อมคู่มือการใช้สื่ออุปกรณ์ เป็นต้น

3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สื่อในการจัดการเรียนการสอนของครู และเป็นสื่อที่ให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาทักษะพื้นฐานและการเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้สามารถเรียนได้ด้วยตนเองตามอรรถศาสตร์หรือจากการศึกษาทางไกล เช่น รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เทปเสียง วิดิทัศน์

4. สื่อประสม เป็นชุดการเรียนการสอนสำเร็จรูปที่ประกอบด้วยเอกสาร วัสดุและอุปกรณ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

5. ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Access Learning Center) การพัฒนาเทคนิคพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ครูควรใช้เทคนิคหรือนวัตกรรมเพื่อดึงความสนใจของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ครูควรพัฒนาปรับปรุงสื่อการเรียนการสอน

เบญญา ชลธารันนท์ (2545 : 42-44) กล่าวถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ดังนี้  
Hypertext(Higgins, Boone and Lovit 1996, อ้างถึงใน Smith 1998 : 171)

เป็นการพัฒนาโปรแกรมการสอน โดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนเพื่อช่วยในการปรับเปลี่ยนเนื้อหาในหนังสือเรียนได้ เช่น ใช้คำศัพท์และคำใหม่แทนคำศัพท์เดิมที่เข้าใจยากอธิบายหรือให้คำจำกัดความคำศัพท์เพิ่มเติม เพิ่มแผนที่และอธิบายความคิดรวบยอดเพิ่มเติมด้วยวิธีง่าย ๆ โดยนักเรียนแต่งแต่กดแป้นหนึ่งแป้นบนแป้นพิมพ์เท่านั้น

Hypermedia เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่รวมเอาเนื้อหา กราฟฟิก เสียง ภาพถ่ายที่เป็นกราฟฟิกและบางตอนของวิดีโอ เช่น สารานุกรมแบบมัลติมีเดีย (multimedia) ที่เป็นแผ่นซีดีรอม โปรแกรมนี้มีประโยชน์มากสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ กล่าวคือ

1. นักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่มีการนำเสนอในหลายรูปแบบได้อย่างทันทั่วทั้งที่
2. นักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลตรงส่วนเฉพาะที่ต้องการโดยไม่ต้องอ่านไปตามลำดับ
3. เหมาะสำหรับนักเรียนที่มีรูปแบบการเรียนรู้ลักษณะต่าง ๆ และมีความชอบที่แตกต่าง

กัน

4. สามารถนำมาใช้เป็นโปรแกรมเฉพาะบุคคล ปรับอัตราความเร็วในการเรียนรู้ให้เหมาะกับนักเรียนแต่ละคนได้

### 5. ช่วยทำให้การสอนทักษะการแก้ปัญหามีประสิทธิภาพมากขึ้น

โคชานและสมิทท์ (Cocham and Smith 1991, อ้างอิงจาก Smith 1998) พบว่าประโยชน์ของการใช้เทคโนโลยี Word processing ในการสอนเขียนให้เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ดังนี้

1. นักเรียนมีแนวโน้มที่จะแก้ไขปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงงานเขียนของตนเองมากกว่าเมื่อเขียนลงบนกระดาษ

2. นักเรียนสามารถเขียนรายงานได้ยาวกว่าเดิมและงานเขียนก็มีความผิดพลาดน้อยลง แต่ต้องตระหนักว่าเฉพาะ Word processing เองนั้นไม่สามารถรับประกันว่าจะมีการพัฒนาการเขียนได้ดี ฉะนั้นการสอนจะต้องควบคู่ไปกับการใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม word processing ช่วยนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้บางคนในการเขียน เช่น ส่วนของโปรแกรมที่ช่วยตรวจคำผิดจะช่วยให้งานของนักเรียนพัฒนาขึ้น

### 3. การตรวจแก้คำศัพท์สามารถช่วยทำให้งานเขียนของนักเรียนพัฒนาขึ้น

Word banks เป็นโปรแกรมที่ช่วยให้นักเรียนเลือกคำที่จะนำไปใช้เขียน บางโปรแกรมยังช่วยรวบรวมรายการคำที่นักเรียนเคยใช้และบางโปรแกรมให้กลุ่มคำที่จะใช้แล้วให้นักเรียนเลือกคำที่ต้องการได้

สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญต่อเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มาก เพราะเด็กจะได้เรียนรู้จากการมีประสบการณ์ตรงหรือถ้าหากสิ่งที่เรียนนั้นเป็นนามธรรม ยากแก่การเข้าใจก็ต้องมีสื่อให้เด็กได้เห็นภาพพจน์และเข้าใจได้ดีขึ้น อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้กระทำซ้ำแล้วซ้ำเล่ากับสื่อ ยิ่งทำให้การเรียนนั้นคงทนถาวร

ครูควรคำนึงถึงประโยชน์ในการนำสื่อเทคโนโลยีใช้ในห้องเรียนเพราะสื่อเทคโนโลยีดังกล่าวอาจช่วยให้การฝึกปฏิบัติต่าง ๆ น่าสนใจมากขึ้นและช่วยให้ครูมีเวลาทำงานกับนักเรียนที่ต้องการช่วยเหลือเป็นรายบุคคลได้มากขึ้น เพราะการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ต้องเรียนรู้จากสิ่งที่ป็นรูปธรรม ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างมาก สำหรับผู้เรียนกลุ่มนี้ การเรียนรู้ที่จะได้ผลดีที่สุด คือ การเรียนรู้จากประสบการณ์ ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมโดยประสาทสัมผัสทั้ง 5 สื่อจะต้องเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอยากที่จะสัมผัส สื่อที่ดีต้องเป็นสื่อ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้หลายทักษะสำหรับผู้เรียนประเภทนี้



## 2.4 การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

ผดุง อารยะวิญญู (2546 : 14-17) กล่าวถึง การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น โดยได้รับความร่วมมือและความยินยอมจากผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแผนนี้บรรจุเนื้อหาสาระของหลักสูตรซึ่งเด็กจะต้องเรียน โดยปกติแล้วแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลจะจัดทำขึ้นสำหรับแต่ละคนเป็นแผนในระยะ 1 ปี และต้องมีการประเมินผลทุกภาคเรียน

เบญจพร ปัญญา (2545 : 17) ได้กล่าวถึงการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยจัดทำเป็นเทอมหรือเป็นปีก็ได้ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนอย่างเป็นขั้นตอนและกำหนดวิธีที่จะไปถึงเป้าหมายนั้น ควรเขียนในรูปแบบที่เข้าใจง่ายและสามารถนำไปปฏิบัติได้

ศรียา นิยมธรรม (2541 : 79) กล่าวถึง การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล เริ่มจากการประเมินว่าเด็กทำอะไรได้หรือไม่ได้ ซึ่งภาพสรุปของเด็กวัยก่อนเรียน เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการช่วยประเมินผลเพราะจะชี้ให้เห็นว่า เด็กยังขาดทักษะด้านใดและควรได้รับการส่งเสริมให้มีการพัฒนาในด้านใด ซึ่งการเขียนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ผู้เขียนที่ทำงานเกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันเป็นทีม ซึ่งรวมทั้งครูผู้สอน นักกิจกรรมบำบัด นักจิตวิทยา ผู้ปกครองและอาจรวมถึงตัวเด็กเป็นบางโอกาส ในการเขียนแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลจะต้องกำหนดเป้าหมายระยะยาว จุดมุ่งหมายระยะสั้นเกี่ยวกับตัวเด็กและวิธีการที่จะนำเด็กไปสู่เป้าหมายภายในเงื่อนไขที่จำเป็นและจะต้องระบุด้วยว่าประเมินผลสัมฤทธิ์ด้วยวิธีใด

เบญจา ชลธารันนที (2545 : 48-55) กล่าวถึง การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งแบ่งออกได้ดังนี้

### 1. วัตถุประสงค์ในการใช้แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลมี 2 ประการคือ

1.1. เป็นแผนการจัดการศึกษาที่เขียนขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับเด็กคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะ โดยกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลหรือที่ประชุมเด็กเฉพาะกรณีในแผนนี้จะมีข้อมูลในการจัดเด็กเข้ารับบริการการศึกษาและบริการที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

1.2 เป็นเครื่องมือในการจัดการกับกระบวนการตรวจสอบและกระบวนการสอนทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย การประเมินและวิธีการสอน

2. ขั้นตอนของกระบวนการตรวจสอบและการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลแบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

#### 2.1 ขั้นส่งต่อ

กิจกรรมก่อนการส่งต่อ (pre-referral activities) กิจกรรมก่อนการส่งต่อ คือ มาตรการการให้ความช่วยเหลือระยะเริ่มต้นของปัญหาที่ครูปกติใช้เมื่อพบว่า มีผู้เรียนที่มีความ

รูปแบบการให้คำแนะนำในระบบโรงเรียน ครูผู้ทำหน้าที่ให้คำแนะนำมีหน้าที่ตอบสนองคำขอของครูปกติ โดยมีการดำเนินงานตามลำดับขั้นดังนี้

1. ครูปกติผู้ที่จะส่งต่อผู้เรียนขอคำแนะนำเกี่ยวกับผู้เรียน
2. ครูผู้ให้คำแนะนำหาวิธีการให้ความช่วยเหลือผู้เรียนเท่าที่เป็นไปได้ โดยร่วมมือกับครูปกติ
3. ครูปกติผู้ที่จะส่งต่อผู้เรียนนำข้อเสนอแนะไปใช้ปฏิบัติในชั้นเรียนและประเมินผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ
4. หากจำเป็นต้องมีการตัดสินใจเพิ่มเติม ครูผู้ให้คำแนะนำจะส่งต่อผู้เรียนในชั้นเรียนแล้วจึงประชุมหารือกับครูปกติ
5. หากผู้เรียนยังคงมีปัญหาอยู่ จะมีการส่งต่อผู้เรียนอย่างเป็นทางการเพื่อประเมินว่า ผู้เรียนมีความต้องการการศึกษาพิเศษหรือไม่

## 2.2 ขั้นตรวจสอบ

เป็นส่วนสำคัญยิ่งของกระบวนการสอนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนดังกล่าว ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

2.2.1 .การประเมินโดยคณะสหวิทยาการ (multidisciplinary assessment) ในขั้นนี้คณะสหวิทยาการ กล่าวคือ ผู้เชี่ยวชาญหลายด้าน เช่น นักจิตวิทยาโรงเรียน พยาบาลโรงเรียน นักแก้ไขการพูดและภาษา ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนหรือผู้เชี่ยวชาญทางการอ่าน รวบรวมข้อมูล ที่จำเป็นจากการตรวจสอบทางวิชาการและพฤติกรรมที่สงสัยว่าจะเป็นความบกพร่องของผู้เรียนในขั้นนี้เป็นการร่วมมือและการทำงานเป็นคณะ

การทดสอบต้องกระทำโดยบุคลากรที่ได้รับการฝึกอบรมมาโดยเฉพาะ คณะผู้ตรวจสอบจะต้องประกอบด้วยครูการศึกษาพิเศษหนึ่งในคณะผู้ตรวจสอบ หากผู้เรียนใช้ภาษาพูดเป็นภาษาถิ่น การทดสอบก็ควรจะดำเนินการ โดยใช้ภาษาถิ่นที่ผู้เรียนใช้ แบบทดสอบและสื่อที่ใช้ในการทดสอบต้องเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง นอกจากนี้ยังทดสอบความต้องการ

2.2.2 การประชุมเด็กเฉพาะกรณี หรือการประชุมเพื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (case conference or IEP meeting for the IEP) หลังจากที่ได้มีการรวบรวมข้อมูลโดยคณะสหวิทยาการแล้วจะมีการติดต่อพ่อแม่เพื่อประชุมร่วมกันในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยที่ประชุมจะต้องประกอบไปด้วยบุคคลเหล่านี้เป็นอย่างน้อย

### 2.3 ชั้นการเรียนการสอน

หลังจากจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลแล้วในขั้นตอนต่อไป คือ ขั้นตอนการนำแผนดังกล่าวไปใช้ในทางปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยการสอนและการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนดังนี้

การปฏิบัติตามแผนการสอน (implementation of the teaching plan) ในชั้นนี้ผู้เรียนจะได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เป็นไปตามที่ได้วางแผนไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยจะจัดทำเป็นแผนการสอนซึ่งเรียกว่า “แผนการสอนเฉพาะบุคคล” (individual Implementation Plan : IIP) ซึ่งเป็นแผนการสอนที่จัดขึ้นเฉพาะสำหรับผู้เรียนคนใดคนหนึ่งเพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน IEP

การติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน (monitoring the students progress) ในหลักการได้มีการกำหนดให้มีการทบทวนแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละครั้ง ในปัจจุบันได้มีการเสนอแนะให้ทบทวนอย่างน้อยภาคเรียนละครั้งและมีการประเมิน โปรแกรมในลักษณะติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน ใน IEP เป็นระยะ ๆ ซึ่งจะต้องระบุว่า จะดำเนินการประเมิน โดยวิธีใด ใครจะเป็นผู้ประเมินและจะใช้เครื่องมือและเกณฑ์อะไรในการประเมินควรมีการเสนอรายงานผลการประเมินให้เห็นอย่างชัดเจน เช่น อาจเสนอในรูปของกราฟแท่ง เป็นต้น

3. เนื้อหาสาระของแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ควรประกอบไปด้วยเนื้อหาสาระดังนี้

3.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่ ชื่อ เพศ อายุ ประเภทของความบกพร่อง ประวัติครอบครัว เป็นต้น

3.2 ข้อมูลทางการศึกษาของผู้เรียน ได้แก่ ชื่อ โรงเรียน ระดับชั้น ทั้งในอดีตและปัจจุบัน

3.3 การวางแผนการจัดการศึกษา ได้แก่ ระดับความสามารถของผู้เรียน เป้าหมายทางการศึกษา แผนการเรียน วิธีการประเมินเพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่วางไว้และ ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาตามเป้าหมายแต่ละข้อ

3.4 ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาประกอบด้วย รายการ ผู้จัดหา วิธีการจัดหา เหตุผลและความจำเป็นของผู้เรียน เป็นต้น

3.5 คณะกรรมการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล

3.6 ความเห็นชอบจากพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือตัวผู้เรียนเอง เมื่อจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะส่งผู้เรียนเข้ารับการบริการและการบริการจะเริ่มได้นั้นพ่อแม่ผู้ปกครอง หรือตัวผู้เรียนจะต้องลงความเห็นในแผนดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร

4. ประโยชน์ของการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล แบ่งได้ดังนี้

4.1 ครูผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้บุคคลที่มีความบกพร่อง ตระหนักและมีความรับผิดชอบต่อ (accountable) ต่อผลของการจัดการศึกษาที่มีต่อบุคคลเหล่านี้

4.2 ครู ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องตระหนักและทราบว่า บุคคลที่มีความบกพร่อง ต้องการการศึกษาเฉพาะบุคคลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการพิเศษของเขา ครูจึงมีหน้าที่ที่จะต้องเตรียมพร้อมที่จะสอน

4.3 พ่อแม่มีส่วนร่วมในการวางแผน IEP สำหรับลูกของเขาและ ได้รับทราบโดยตลอดตั้งแต่ต้นว่าทางโรงเรียนจะจัดการศึกษาและบริการที่เกี่ยวข้องกับลูกของตนอย่างไรและแค่นั้นและทางพ่อแม่จะรับรู้ถึงสิทธิที่จะรับทราบข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับลูกของตนทุกกระยะ นอกจากนี้ทางพ่อแม่ยังสามารถให้การสนับสนุนกับทางโรงเรียนในการช่วยให้ทางโรงเรียนบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้

4.4 IEP ช่วยให้ทางโรงเรียนจัดหาหรือจัดบริการเสริมที่ผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับ เพื่อช่วยให้การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องหรือมีความต้องการพิเศษ มีประสิทธิภาพมีผลต่อการพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียน

กล่าวโดยสรุป การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลเป็นรายละเอียดในการวางแผน การศึกษาหรือการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้หรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้ สอดคล้องกับระดับความสามารถและสภาพความต้องการจำเป็นของเด็กรายบุคคลในแต่ละปี โดย ความร่วมมือของบุคลากรที่เกี่ยวข้องและต้องได้รับความยินยอมจากพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือตัวเด็ก และมีการประเมินผลการจัดทำแผนทุกภาพเรียนตลอดจน กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกสื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามกฎกระทรวง

### 3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

#### 3.1 งานวิจัยในประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) รายงานการวิจัยการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านสภาพการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านศักยภาพและความพร้อมของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านสภาพการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านศักยภาพและความพร้อมของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยรวบรวมทั้งข้อมูลเชิงปริมาณจากการสำรวจผู้บริหาร โรงเรียนและครูโรงเรียนร่วมโรงเรียนการศึกษาพิเศษเฉพาะความพิการและข้อมูลเชิงคุณภาพในด้านที่เกี่ยวกับครูผู้สอนพบว่าครูในทุกสังกัดส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีแต่ผู้ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาพิเศษโดยตรงในโรงเรียนที่จัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนร่วมมีน้อยมากในทุกสังกัด โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติมีครูที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาพิเศษโดยตรงเพียงร้อยละ 1.8 โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษามีร้อยละ 7.25 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนมีร้อยละ 4.17 ขณะที่โรงเรียนเฉพาะความพิการมีร้อยละ 29.78 และครูทุกสังกัดภาระงานสูงมากคือมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติงานสอนและงานอื่น ๆ รวมกันเฉลี่ยสัปดาห์ละ 30 ชั่วโมง ดังนั้นเมื่อมีการจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษครูส่วนใหญ่จึงไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษมากนักและในการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวหากมีค่าใช้จ่ายในบางครั้งครูต้องออกค่าใช้จ่ายเองหากต้องการเข้าร่วมกิจกรรม สำหรับความรู้ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษและการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิการในหัวข้อเกี่ยวกับแนวคิดในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการหลักจิตวิทยาในการสอนเด็กพิการ เนื้อหาสาระของหลักสูตรสำหรับเด็กพิการ หลักและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสำหรับเด็กพิการ เทคนิควิธีสอนเด็กพิการแบบต่าง ๆ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การจัดทำเอกสารคู่มือการสอนเด็กพิการ การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กพิการ การจัดทำแฟ้มประวัติและผลงาน การคัดแยกเด็กพิการ หลักและวิธีการบริหารหลักสูตรสำหรับเด็กพิการและการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำมาพัฒนาการสอนเด็กพิการ ปรากฏว่าครูส่วนใหญ่ในทุกสังกัดยังขาดความรู้ในเรื่องดังกล่าว แต่เมื่อสอบถามความต้องการความรู้ การเรียนรู้ในหัวข้อดังกล่าวปรากฏว่าครูในโรงเรียนเฉพาะความพิการมีความต้องการในระดับมากทุกด้านแตกต่างจากครูในสังกัดอื่น ผู้วิจัยได้เสนอแนะและมาตรการในการดำเนินการด้านการพัฒนาบุคลากรด้านงบประมาณและการพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษรูปแบบการเรียนร่วม การพัฒนาบุคลากรมีมาตรการเร่งด่วนคือ พัฒนาผู้บริหารให้มีความเข้าใจแนวคิดในการจัดการศึกษาโดยใช้ระบบการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM :

จินตนา อ่ำพรภาค (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของครูและผู้บริหาร ที่มีต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนร่วมสังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการเรียนร่วม เทคนิควิธีสอนต่าง ๆ ไม่สามารถนิเทศให้คำปรึกษาได้และมีผู้บริหารโรงเรียนบางส่วนปฏิเสธไม่ ยอมรับเด็กเข้าเรียนเนื่องจากเห็นว่าเป็นภาระเพิ่มขึ้น ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ยังขาด ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ เทคนิควิธีการและขาดประสบการณ์ในการพัฒนาเด็กแต่ละประเภททำ ให้ครูขาดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ขาดความร่วมมือจากผู้บริหารและครูในโรงเรียนเดียวกันจึง ไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง

กฤติยา เดชทวิสุทธิ์ (2546) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ตามการรับรู้ เจตคติและ พฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ การทำงานต่างกันมีความรู้ตามการรับรู้ เจตคติและพฤติกรรมการสอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงาน ระหว่าง 6-10 ปี มีความรู้ตามการรับรู้เจตคติและพฤติกรรมการสอนมากที่สุดรองลงมาคือครูที่มี ประสบการณ์ทำงานระหว่าง 11-15 ปี ครูที่มีประสบการณ์ทำงานระหว่างมากกว่า 15 ปีและ 1-5 ปี มีความรู้ตามการรับรู้ เจตคติและพฤติกรรมการสอนน้อยที่สุด สาเหตุที่ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน ระหว่าง 1-5 ปี มีความรู้ตามการรับรู้ เจตคติและพฤติกรรมการสอนน้อยที่สุดเพราะว่า ครูยังมี ประสบการณ์ในการสอนน้อยและครูมีพัฒนาการสอนดีขึ้นตามลำดับ

ทองนวล ภูประเสริฐ (2538) ได้ทำการศึกษาเจตคติของบุคลากรทางการประถมศึกษาที่มี ต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและต่อการเรียนร่วม พบว่า เจตคติของบุคลากรทางการประถมศึกษา ต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นเจตคติทางบวก บุคลากรที่มีประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียน ร่วมและเป็นฝ่ายสนับสนุนมีเจตคติทางบวกสูงสุด กลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียน ร่วมและเป็นฝ่ายปฏิบัติการมีเจตคติทางบวกต่ำสุด เจตคติของบุคลากรในแต่ละกลุ่มย่อยมีความ แตกต่างกันในค่อนข้างน้อย เจตคติของบุคลากรทางการประถมศึกษาต่อการเรียนร่วมเป็นเจต คติในลักษณะเฉย ๆ หรือไม่แน่ใจ บุคลากรที่มีประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียนร่วมทั้งฝ่าย สนับสนุนและฝ่ายปฏิบัติการมีเจตคติทางบวกสูงสุดที่ไม่มีประสบการณ์ตรงในการจัดการเรียนร่วม และเป็นฝ่ายปฏิบัติการมีเจตคติต่อการเรียนร่วมต่ำสุด ทั้งนี้เจตคติของบุคลากรในแต่ละกลุ่มย่อยมี ความแตกต่างกันภายในกลุ่มค่อนข้างมาก

สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (2542) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการเรียนรู้ของนักเรียนชั้น ป.1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พ.ศ.2540 พบว่ามีเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ ร้อยละ 5.51 ของนักเรียนชั้น ป.1

ปนัดดา วงศ์จันตา (2548) ที่ศึกษาพบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูอัตราจ้าง ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยปนัดดา วงศ์จันตา (2548) ให้ข้อคิดเห็นว่า ครูอัตราจ้างเพศชายและเพศหญิงอาจมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานดี ในขณะที่เดียวกันครูอัตราจ้างเพศชายและเพศหญิงบางคนมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานไม่ดีก็ได้ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล และ พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูอัตราจ้างของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงว่า ครูอัตราจ้างที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานมากอาจมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานสูงหรือต่ำก็ได้ ทั้งนี้ครูอัตราจ้างที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานมากมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานสูงอาจเนื่องมาจากความชำนาญและทักษะการปฏิบัติงานที่สะสมมา ส่วนครูอัตราจ้างที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานมากแต่มีพฤติกรรมการปฏิบัติงานต่ำ อาจมาจากการเบื่อหน่ายงานในหน้าที่ที่ทำประจำ ส่วนครูอัตราจ้างที่มีประสิทธิภาพน้อยแล้วมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานสูง อาจเนื่องมาจากการได้รับการสนับสนุนจากเพื่อน จากผู้บังคับบัญชา หรือ ได้รับคำชี้แนะจากผู้ที่มีประสิทธิภาพมากกว่า ส่วนครูอัตราจ้างที่มีประสิทธิภาพการปฏิบัติงานน้อยและมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานต่ำอาจเนื่องมาจากขาดการชี้แนะหรือขาดองค์ความรู้และทักษะพิเศษด้านการดูแลเด็กพิการ

### 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แมคคาร์ทนี (Maccartney : 1981) ศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการสำหรับการนิเทศครูการศึกษาพิเศษ การปรับปรุงพัฒนาการสอนของครูการศึกษาพิเศษ 3 ด้าน คือ ทักษะการสอน ทักษะการสื่อสาร ติดต่อสื่อสารและความรู้ในด้านที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู โดยใช้เวลาทดลอง 1 ภาคเรียน ผลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต การประชุมและการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ปรากฏว่าระบบการให้บริการการสอนของครูพัฒนาขึ้นและครูผู้สอน มีความพึงพอใจกับการพัฒนาตนเอง

จากการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่า ปัญหาของความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของครูผู้สอน ยังมีความต้องการในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้และมีความต้องการในเรื่องเทคนิควิธีการเรียนการสอน การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล การใช้สื่อการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่บกพร่องในการเรียนรู้ จากสภาพปัญหาดังกล่าวที่พบผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาใน

#### 4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น

- เพศ
- อายุ
- ประสบการณ์การทำงาน
- ระดับชั้นที่ทำการสอนของครูผู้สอน เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้



ตัวแปรตาม

ความต้องการในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์



### บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของครูผู้สอน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการดำเนินการวิจัยไว้ตามลำดับดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ศึกษา
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

## มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

### 1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็น ครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ซึ่งปฏิบัติการสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 45 คน

### 2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่

เพศ แบ่งเป็น เพศหญิง เพศชาย

อายุ แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ น้อยกว่า 30 ปี, 30-40 ปี, มากกว่า 40 ปี

ประสบการณ์การทำงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 2 ปี , 2-5 ปี,มากกว่า 5 ปี

ระดับชั้นที่ทำการสอน คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2

ตัวแปรตาม คือ ความต้องการในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

### 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ โดยยึดกรอบภาพขอบเขตของเนื้อหาเพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว ประสบการณ์ทำงานและระดับชั้นที่ทำการสอน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบที่กำหนดให้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี จำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 4 ด้าน

1. ความต้องการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ

2. ความต้องการด้านเทคนิควิธีการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ

3. ความต้องการทราบการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ

4. ความต้องการรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ การตรวจให้คะแนน

การตรวจนับคะแนนในแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

ให้คะแนน 5 คะแนน เมื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบในช่องมากที่สุด

ให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบในช่องมาก

ให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบในช่องปานกลาง

ให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบในช่องน้อย

ให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบในช่องน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการกำหนดค่าระดับ

เมื่อครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ตอบแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสำรวจมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์แล้วผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ยของความต้องการตามหลักเกณฑ์ของเบสท์ (Best . 1978 ) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	5.00 – 4.50	หมายถึง	มีระดับความต้องการมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.49-3.50	หมายถึง	มีระดับความต้องการมาก
ค่าเฉลี่ย	3.49-2 .50	หมายถึง	มีระดับความต้องการปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.49-1.50	หมายถึง	มีระดับความต้องการน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.49 – 1.00	หมายถึง	มีระดับความต้องการน้อยที่สุด

#### 4. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสำรวจความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของครูผู้สอน

4.2 ศึกษาทฤษฎีเอกสารและตำราต่าง ๆ เพื่อสร้างแบบสอบถามความต้องการของครูผู้สอน เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

4.3 สร้างเครื่องมือฉบับร่าง จำนวน 47 ข้อ โดยครอบคลุมเนื้อหาทั้ง 4 ด้าน เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านเพื่อหาความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity)

4.4 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม

4.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ คือ โรงเรียนซอส์และศึกษา โรงเรียนวัดละหาร อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี แล้วนำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยหาสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$  - Coefficient) ของครอนบาร์ค (Cronbach 1984 : 161) ผลวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามหาโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา

ความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	จำนวนข้อ	ความเชื่อมั่น
1. ด้านความต้องการความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	14	0.94
2. ด้านความต้องการเทคนิค วิธีการเรียน การเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	13	0.91
3. ด้านความต้องการทราบการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	10	0.92
4. ด้านต้องรู้จักการใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	10	0.94
	47	0.93

#### 5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด โดยมีขั้นตอนดังนี้

5.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือจากครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ในปีการศึกษา 2547

5.2 ส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 45 ชุด ได้รับกลับคืนครบทุกชุด คิดเป็นร้อยละ 100

5.3 ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามวัน เวลาที่นัดหมาย โดยผู้วิจัยแนะนำตัวและอธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษาผู้วิจัยแจกแบบสอบถามพร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถาม ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจนครบตามจำนวนประชากรที่ใช้ศึกษา

5.4 นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องแล้วมาให้คะแนนและนำไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติต่อไป

## 6. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามได้ครบตามจำนวนแล้วดำเนินการตรวจให้คะแนนแล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และระดับชั้นที่ทำการสอน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายข้อมูลของการวิจัย เรื่อง การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ของครูผู้สอนในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ ประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ซึ่งสอนใน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 ประจำปีการศึกษา 2547 จำนวน 45 คน ซึ่งผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน 45 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 45 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำแบบสอบถามเหล่านั้นไปตรวจให้คะแนนและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลผลและความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลให้ตรงกัน

#### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งได้เป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การนำเสนอเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแสดงจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษา จำแนกตามสถานภาพ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และระดับชั้นที่ทำการสอน ดังปรากฏในตารางที่ 2-5

ตอนที่ 2 การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

ด้านที่ 2 ความต้องการด้านเทคนิค วิธีการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

ด้านที่ 3 ความต้องการทราบการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

ด้านที่ 4 ความต้องการด้านการรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ดังปรากฏในตารางที่ 6-10

ตอนที่ 3 การนำเสนอข้อมูลแสดงการเปรียบเทียบ ความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ จำแนกตามสถานภาพ เพศอายุ ประสบการณ์การทำงาน และระดับชั้นที่ทำการสอน ดังปรากฏในตารางที่ 11-14

1. ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษา จำแนกตามสถานภาพ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และระดับชั้นที่ทำการสอน ดังปรากฏในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ใช้ศึกษาจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ชาย	7	15.6
หญิง	38	84.4
รวม	45	100

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 84.4 ของประชากรที่ใช้ในการศึกษา เพศชายร้อยละ 15.6

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ใช้ศึกษา จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ต่ำกว่า 30 ปี	4	8.9
31-40 ปี	10	22.2
มากกว่า 40 ปี	31	68.9
รวม	45	100

จากตารางที่ 3 พบว่า ประชากรที่ใช้ศึกษาส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.9 ของประชากรที่ใช้ศึกษา รองลงมาคือ ช่วงอายุ 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.2 ของประชากรที่ใช้ศึกษาและช่วงอายุน้อยที่สุดของประชากรที่ใช้ศึกษาคือต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.9

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ใช้ศึกษาจำแนกประสบการณ์การทำงาน

ประสบการณ์การทำงาน	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ต่ำกว่า 2 ปี	12	26.7
2-5 ปี	13	28.9
มากกว่า 5 ปี	20	44.4
รวม	45	100

จากตารางที่ 4 พบว่า มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.4 ของประชากรที่ใช้ศึกษา รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในการทำงาน 2 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.9 และ มีประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 2 ปี น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 26.7

มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะศึกษาศาสตร์  
 ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของประชากรที่ใช้ศึกษาจำแนกตามระดับชั้นที่ทำการสอน

ระดับชั้นที่ทำการสอน	จำนวน (N)	ร้อยละ (%)
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6	34	75.55
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2	12	24.45
รวม	45	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ประชากรที่ทำการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.55 และประชากรที่ทำการสอนตามระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1-2 น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.45

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อำเภอปากเกร็ดจังหวัดนนทบุรี รายละเอียด ดังตารางที่ 6-10



ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยจำแนกในด้านความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้โดยภาพรวม จำแนกเป็นรายด้าน

ความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับของ ความต้องการ
1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	4.05	0.676	มาก
2. ด้านความต้องการทางเทคนิค วิธีการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	3.97	0.728	มาก
3. ด้านความต้องการทราบการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	4.05	0.683	มาก
4. ด้านความต้องการรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	3.78	0.647	มาก
รวม	3.96	0.562	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ระดับความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.96 ด้านที่มีค่าคะแนนสูงสุดเป็นอันดับ 1รวม 2 ด้านด้วยกันคือความต้องการ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.05 ระดับความต้องการมากและ ด้านความต้องการในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.05 ระดับความต้องการมาก อันดับ 3 คือ ด้านความต้องการทางเทคนิควิธีการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่บกพร่องในการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 3.97 ความต้องการมาก อันดับ 4 คือ ด้านความต้องการรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 3.78 ระดับความต้องการมาก

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการด้านความรู้ ความเข้าใจ  
เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความต้องการด้านความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความ บกพร่อง ในการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ความ ต้องการ	อันดับ ความ ต้องการ
1.	ต้องการทราบความหมายของ เด็กที่มีความบกพร่องในการ เรียนรู้	3.82	0.815	มาก	10
2.	ต้องการทราบประเภทของเด็กที่ มีความบกพร่องในการเรียนรู้	3.82	0.912	มาก	8
3.	ต้องการทราบลักษณะที่ แสดงออกของเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้ด้านการ อ่าน	4.22	0.795	มาก	1
4.	ต้องการทราบลักษณะที่ แสดงออกของเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้ในด้ านการเขียน	4.13	0.842	มาก	4
5.	ต้องการทราบการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก ที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	4.13	0.869	มาก	5
6.	ต้องการทราบสาเหตุของการ เกิดภาวะบกพร่องในการเรียนรู้	3.95	0.824	มาก	8
7.	ต้องการทราบกระบวนการ เรียนรู้ของเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	4.17	0.806	มาก	2

ตารางที่ 7 ( ต่อ)

ข้อ ที่	ความต้องการด้านความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความ บกพร่อง ในการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ความ ต้องการ	อันดับ ความ ต้องการ
	ต้องการทราบปัญหาพฤติกรรม และอารมณ์ที่อาจพบร่วมกับเด็ก ที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	4.02	0.753	มาก	7
9.	ต้องการเข้าใจถึงปัญหา พฤติกรรมที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กที่ มีความบกพร่องในการเรียนรู้	4.15	0.767	มาก	3
10.	ต้องการทราบปัญหาทางด้าน การรับรู้ที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	4.08	0.792	มาก	6
	รวม	4.05	0.676	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า ครูมีความต้องการทราบด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.05 ข้อคำถามที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อคำถามที่ถามว่า ครูต้องการทราบลักษณะที่แสดงออกของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.22 เป็นอันดับ 1 ส่วน ความต้องการอันดับ 2 ข้อคำถามที่ถามว่า ครูต้องการทราบกระบวนการเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.17 ข้อคำถามอันดับความต้องการที่ 3 ถามว่า ครูต้องการเข้าใจถึงปัญหาพฤติกรรมที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.15 ระดับความต้องการอยู่ในระดับมาก ข้อคำถามที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นอันดับความต้องการที่ 10 คือ ต้องการทราบความหมายของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 3.82 ความต้องการอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของครูเกี่ยวกับด้าน  
เทคนิควิธีการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้จำแนก  
เป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความต้องการด้านเทคนิค วิธีการ เรียนการสอนสำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ความ ต้องการ	อันดับ ความ ต้องการ
1.	ต้องการได้รับความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการสอนแบบต่าง ๆ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องใน การเรียนรู้	4.00	0.738	มาก	6
2.	ต้องการฝึกทักษะการสอนด้วยวิธี ต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความบกพร่อง ในการเรียนรู้	4.04	0.824	มาก	1
3.	ต้องการเข้าไปสังเกตการสอน สำหรับเด็กที่มีเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้แต่ละ ประเภท	3.82	0.936	มาก	9
4.	ต้องการแนวทางในการปรับปรุง แผนการสอนเพื่อให้สอดคล้อง กับเด็กที่มีความบกพร่องในการ เรียนรู้	4.00	0.904	มาก	6
5.	ต้องการทราบเกี่ยวกับการสร้าง บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการ สอนของเด็กที่มีความบกพร่อง ในการเรียนรู้	3.77	0.876	มาก	10
6	ต้องการทราบเทคนิควิธีสอน ซ่อม เสริมที่เหมาะสมสำหรับ เด็กที่มีความบกพร่องในการ เรียนรู้	3.95	0.928	มาก	8

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความต้องการด้านเทคนิค วิธีการเรียนการสอนสำหรับ เด็กที่มีความบกพร่องในการ เรียนรู้	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ความ ต้องการ	อันดับ ความ ต้องการ
7.	ต้องการทราบวิธีการประเมิน เด็กว่ามีทักษะใดมาก่อนและจะ เริ่มสอนเรื่องใดก่อนสำหรับเด็ก ที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	4.04	0.796	มาก	1
8.	ต้องการทราบวิธีการช่วยเหลือ ในเรื่องการอ่านและการสะกด คำแก่เด็กที่มีความบกพร่องใน การเรียนรู้	4.04	0.737	มาก	1
9.	ต้องการทราบวิธีการช่วยเหลือ ในเรื่องการอ่านและการเขียน แก่เด็กที่มีความบกพร่องในการ เรียนรู้	4.04	0.824	มาก	1
10	ต้องการทราบวิธีการช่วยเหลือ ใน เรื่องการคำนวณแก่เด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	4.04	0.824	มาก	1
	รวม	3.97	0.728	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า ครูมีความต้องการทางเทคนิควิธีการเรียนการสอน สำหรับ  
เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.97 ข้อคำถาม 5 ข้อ  
ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อคำถามที่ถามว่า ต้องการฝึกทักษะการสอนด้วยวิธีต่าง ๆ แก่เด็ก  
ที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ต้องการทราบวิธีการประเมินเด็กว่ามีทักษะใดมาก่อน  
และจะเริ่มสอนเรื่องใดก่อนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ต้องการทราบ  
วิธีการช่วยเหลือในเรื่องการอ่านและการสะกดคำแก่เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการทราบการจัดทำแผนการศึกษา เฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ ที่	ความต้องการทราบการจัดทำ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ความ ต้องการ	อันดับ ความ ต้องการ
1.	ต้องการรู้จักความหมายของการ จัดทำแผนการศึกษาเฉพาะ บุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	3.97	0.839	มาก	8
2	ต้องการทราบวิธีการเขียน แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องใน การเรียนรู้	4.15	0.767	มาก	1
3	ต้องการรู้จักจุดมุ่งหมายของการ ทดสอบเบื้องต้นเพื่อคัดแยกเด็ก ที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	4.04	0.767	มาก	7

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความต้องการทราบด้านการ จัดทำแผน การศึกษาเฉพาะ บุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ความ ต้องการ	อันดับ ความ ต้องการ
4.	ต้องการรู้จักการกำหนดระดับ ความสามารถทางการศึกษาของ เด็กที่มีความบกพร่องในการ เรียนรู้ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน	3.95	0.877	มาก	9
5.	ต้องการทราบวิธีการเขียน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ( IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องใน การเรียนรู้	4.08	0.736	มาก	5
6.	ต้องการทราบวิธีการกำหนด จุดมุ่งหมายระยะสั้นและระยะ ยาวใน (IEP ) สำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	4.13	0.786	มาก	2
7.	ต้องการทราบวิธีการกำหนด รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและ ความช่วยเหลืออื่นใดทาง การศึกษาเพื่อจะได้นำมา ช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่อง ในการเรียนรู้	4.11	0.745	มาก	4
8	ต้องการทราบถึงประโยชน์ใน การจัดทำ IEP สำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	3.86	0.814	มาก	10

ข้อ ที่	ความต้องการทราบด้านการ จัดทำแผน การศึกษาเฉพาะ บุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ความ ต้องการ	อันดับ ความ ต้องการ
9.	ต้องการทราบวิธีการประเมิน ติดตามความก้าวหน้าของเด็กที่	4.13	0.756	มาก	2
10.	ต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับ การจัดทำ IEP สำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	4.06	0.809	มาก	6
	รวม	4.05	0.683	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า ครูมีความต้องการทราบเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.05) ข้อคำถามที่มีคะแนนสูงสุดคือข้อคำถามที่ถามว่า ต้องการทราบวิธีการเขียนของแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.15) เป็นอันดับ 1 ส่วนความต้องการอันดับ 2 มี 2 ข้อคำถามคือ ต้องการทราบวิธีการกำหนดจุดมุ่งหมายระยะสั้นและระยะยาวใน (IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ต้องการทราบวิธีการประเมินติดตามความก้าวหน้าของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.13) ข้อคำถามอันดับความต้องการที่ 4 ถามว่า ต้องการทราบวิธีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเพื่อจะได้นำมาช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 4.11) ข้อคำถามที่ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเป็นอันดับความต้องการที่ 10 คือ ต้องการทราบถึงประโยชน์ในการจัดทำ IEP สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 3.86) ความต้องการอยู่ในระดับมาก



ตารางที่ 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของด้านความต้องการรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็ก  
ที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ความต้องการด้านการรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ความ ต้องการ	อันดับ ความ ต้องการ
1.	ต้องการทราบการจัดเตรียมสื่อที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	3.80	0.786	มาก	5
2	ต้องการฝึกหัดสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	3.73	0.750	มาก	9
3	ต้องการออกแบบสื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	3.75	0.679	มาก	7
4	ต้องการทราบวิธีการปรับปรุงหรือดัดแปลงอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ เพื่อใช้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	3.82	0.747	มาก	3
5.	ต้องการรู้จักแหล่งบริการความสะดวกในเรื่องสื่อการเรียนการสอนแก่เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	3.75	0.773	มาก	8
6	ต้องการทราบหลักการวิธีการเลือกซื้อสื่อและวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	3.77	0.822	มาก	6

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ ที่	ความต้องการด้านการรู้จักสื่อที่ ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องใน การเรียนรู้	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับ ความ ต้องการ	อันดับ ความ ต้องการ
7.	ต้องการทราบวิธีการจัดเก็บสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนต่าง ๆ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ในการเรียนรู้	3.80	0.756	มาก	4
8	ต้องการทราบวิธีจัดเก็บ สื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ในการเรียนรู้	3.66	0.797	มาก	10
9	ต้องการรู้จักเทคนิคการเลือก สื่อที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มี ความ บกพร่องในการเรียนรู้	3.86	0.756	มาก	2
10	ต้องการให้มีการ ประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของ ครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่อง ในการเรียนรู้ที่ใช้สื่อได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.91	0.733	มาก	1
	รวม	3.78	0.647	มาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า ข้อคำถามที่ค่าเฉลี่ยลำดับที่ 1 คือข้อคำถามที่ว่า ต้องการให้  
มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ที่ใช้  
สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91) อยู่ในระดับมาก ข้อคำถามที่ค่าเฉลี่ย  
ลำดับที่ 2 คือข้อคำถามที่ว่า ต้องการรู้จักเทคนิคการเลือกสื่อที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มี  
ความ บกพร่องในการเรียนรู้(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86) อยู่ในระดับมาก ข้อคำถามที่ค่าเฉลี่ย

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ระหว่างครูซึ่งมีเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงานและระดับชั้นที่ทำการสอนที่ต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 11-14

ตารางที่ 11 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ระหว่างครูซึ่งมีเพศแตกต่างกัน

เพศของครู	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ยของความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับความต้องการ
ชาย	7	4.22	1.42	มาก
หญิง	38	3.88	1.82	มาก
รวม	45	4.04	1.93	มาก

จากตารางที่ 11 การเปรียบเทียบความต้องการในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของเพศชายและเพศหญิง โดยค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูเพศชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22) มากกว่า เพศหญิง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88)

ตารางที่ 12 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็ก  
ที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ระหว่างครูซึ่งมีอายุแตกต่างกัน

ช่วงอายุ ของครู	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ยของความต้องการ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับความต้องการ
ต่ำกว่า30 ปี	6	3.99	1.26	มาก
30-40 ปี	7	4.30	1.39	มาก
มากกว่า40 ปี	32	4.90	2.06	มากที่สุด
รวม	45	4.39	2.01	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ครูผู้สอนที่มีอายุมากกว่า40 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90) มีความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่าทุกช่วงอายุ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ อายุมากกว่า40 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90) ช่วงอายุ 30-40 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) ต่ำกว่า30 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99)

ตารางที่ 13 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่  
มีความบกพร่องในการเรียนรู้ระหว่างครูซึ่งมีประสบการณ์ทำงานที่แตกต่างกัน

ประสบการณ์ ของครู	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ยของความต้องการ เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	ระดับความต้องการ
ต่ำกว่า2ปี	12	4.35	1.74	มาก
2-5 ปี	13	3.97	1.70	มาก
มากกว่า5 ปี	20	3.82	1.80	มาก
รวม	45	4.05	1.94	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 2 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) ความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน มากกว่าทุกกลุ่มประสบการณ์ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 2 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) ประสบการณ์ 2-5 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97) และมีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82)

ตารางที่ 14 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ระหว่างครูซึ่งจำแนกตามระดับชั้นที่ทำการสอนที่แตกต่างกัน

ระดับชั้นที่ทำการสอน	จำนวน (N)	ค่าเฉลี่ยของความ ต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ( $\bar{X}$ )	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	ระดับความต้องการ
ประถมศึกษาปีที่ 2-6	34	3.89	2.00	มาก
มัธยมศึกษาปีที่ 1-2	11	4.19	1.72	มาก
รวม	45	4.04	1.91	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ครูที่สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19) มีความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน มากกว่า ครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89)

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ระหว่างครูซึ่งมีเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน และระดับชั้นการสอนที่ต่างกัน

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ ปีการศึกษา 2547 จำนวน 45 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของครูผู้สอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ (%)

#### 1. สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

##### 1.1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิจัย พบว่า ครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 84.4 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 18.6 อายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.9 อายุ 30-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.2 อายุ มากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.9 ประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่า 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.7 ประสบการณ์การทำงาน 2-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.9 ประสบการณ์การทำงาน มากกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.4 สอนในระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 2-6 คิดเป็นร้อยละ 75.55 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 คิดเป็นร้อยละ 24.45

1.2. ผลการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือความต้องการ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05) ด้านความต้องการในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05) ด้านความต้องการทางเทคนิควิธีการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่บกพร่องในการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97) ด้านความต้องการรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78)

1.3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ เป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ เพศชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22) มากกว่าเพศหญิง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ) ครูผู้สอนที่มีอายุมากกว่า 40 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90) มีความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่าทุกช่วงอายุ ดังนี้ ช่วงอายุ 30-40 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) และอายุต่ำกว่า 30 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99) ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ต่ำกว่า 2 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35) ความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน มากกว่าทุกกลุ่มประสบการณ์ ดังนี้ ประสบการณ์ 2-5 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97) ประสบการณ์มากกว่า 5 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81) (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05) และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19) มีความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน มากกว่า ครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89)

## 2. อภิปรายผล

2.1 ผลการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่า ความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือความต้องการ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05) ด้านความต้องการในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05) ด้านความต้องการทางเทคนิควิธีการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่บกพร่องในการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97) ด้านความต้องการรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78) จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ มีความตระหนักและมีการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 10 วรรคสอง ที่กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันใน

ครูผู้สอนในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ มีความต้องการในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP) สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผดุง อารยะวิญญู (2542: 12-13)และศรียา นิยมธรรม (2546 : 146-147) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ทุกคนควรมีแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล(IEP) เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคลให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลและตามความต้องการจำเป็น

ครูผู้สอนในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ มีความต้องการทางเทคนิควิธีการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่บกพร่องในการเรียนรู้ การใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2541: 19-20) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของเด็กที่บกพร่องในการเรียนรู้ ควรเน้นกิจกรรมที่ต้องใช้ทักษะอย่างหลากหลาย มีความยากง่ายแตกต่างกันไป เป็นกิจกรรมที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ ต้องสอนซ้ำ ทบทวนบ่อยๆ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เคลื่อนไหว ได้สัมผัส ได้มองเห็น ได้ยินและได้ฟัง เพื่อให้นักเรียนได้รับความสนุกสนาน เกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว และเกิดทักษะอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน( 2538: 83-86) ที่กล่าวว่า ความบกพร่องทางการเรียนรู้มีขอบข่ายกว้างขวางทั้งพฤติกรรมการเรียนรู้วิชาการ และพฤติกรรมที่แสดงออกมาในเชิงรบกวนชั้นเรียน ครูผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการควบคุมชั้นเรียน ใช้เทคนิควิธีที่หลากหลายเพื่อให้



ด้านความต้องการรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78) ครูผู้สอน มีความต้องการเป็นลำดับสุดท้าย สนับสนุนผลการวิจัยข้างต้นที่พบว่าครูผู้สอนมีความต้องการด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ทั้งสาเหตุ ลักษณะและวิธีการพัฒนาศักยภาพของเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ เพราะความบกพร่องในการเรียนรู้ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ การช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างอิสระนั้น สื่อที่ใช้กับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ ครูผู้สอนหรือผู้สอดคล้องกับความบกพร่องของนักเรียนแต่ละบุคคล จากการวิจัยครั้งนี้ครูผู้สอนหรือผู้ให้ความช่วยเหลือจะต้องพัฒนาหรือจัดทำขึ้นสอดคล้องกับความบกพร่องของนักเรียนแต่ละบุคคล จากการวิจัยครั้งนี้ครูผู้สอนให้ความสำคัญเป็นลำดับสุดท้ายอาจเนื่องมาจากสื่อการเรียนการสอนที่ใช้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้เหมือนกับนักเรียนทั่วไป จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 2538: 83-86 ; ศรียา นิยมธรรม 2546 : 146-147 ; พดุง อารยะวิญญู , 2542: 12-13 ผู้วิจัยพบว่า สื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ คือ สื่อทางสายตาและทางการได้ยิน ซึ่งครูผู้สอนควรให้ความสำคัญเป็นสิ่งแรกนำมาประยุกต์เข้ากับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพราะจะทำให้เด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น

2.2 ผลการเปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ซึ่งมี เพศ อายุ ประสบการณ์และระดับชั้นที่ทำการสอนที่ต่างกัน พบว่า เพศ ความต้องการในการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ เพศชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22) มากกว่าเพศหญิง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88) ขัดแย้งกับการศึกษาของ ปนัดดา วงศ์จันตา (2548 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูอัตราจ้าง ของศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยปนัดดา วงศ์จันตา (2548 : บทคัดย่อ) ให้ข้อคิดเห็นว่า ครูอัตราจ้างเพศชายและเพศหญิงอาจมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานดี ในขณะที่เดียวกันครูอัตราจ้างเพศชายและเพศหญิงบางคนมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานไม่ดีก็ได้ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล

ครูผู้สอนที่มีอายุมากกว่า 40 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.90) มีความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากกว่าทุกช่วงอายุ ดังนี้ ช่วงอายุ 30-40 ปี (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30) และอายุต่ำกว่า 30 ปี

ครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19) มีความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน มากกว่า ครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89) แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันเด็กอยู่ในโรงเรียนและรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 10 วรรคสองกำหนดว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ส่งผลให้นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาทุกประเภทยังอยู่ในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานและได้รับการเลื่อนชั้นตามระบบ ดังนั้นเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ซึ่งแต่เดิมอาจจัดนอกระบบการศึกษาแต่ปัจจุบันยังคงอยู่ในระบบการศึกษาตามพระราชบัญญัติดังกล่าวเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้จึงยังอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาครั้งนี้ ที่พบว่าครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19) มีความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน มากกว่า ครูที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89)

## ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเกิดแนวคิดซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำไปเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในอนาคตต่อไป

### 1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ผลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการวางแผนการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้บริหาร โรงเรียน ทราบทิศทางของการจัดการศึกษาให้ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อให้เด็กแต่ละคนได้พัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ

1.2 ควรมีการส่งเสริมความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้เนื่องจากผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามว่าครูผู้สอนต้องการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ด้านความต้องการทางเทคนิค วิธีการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ด้านความต้องการทราบในการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ ด้านความต้องการรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

1.3 ควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนที่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีโอกาสเข้าร่วมในการพัฒนาตนเองเพื่อให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ที่มากขึ้น

### 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในกลุ่ม ผู้ปกครองนักเรียน หรือกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้เพื่อที่ครูผู้สอนจะได้นำไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับเทคนิควิธีการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้หรือควรมีการวิจัยเปรียบเทียบวิธีสอนแบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

2.4 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการในการใช้สื่อสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนและช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

## บรรณานุกรม

### ภาษาไทย

กฤติยา เดชทวิสุทธิ์. “การศึกษาความต้องการรับรู้ เจตคติและพฤติกรรมการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.

จรีลักษณ์ จีรวินบูลย์. คู่มือและผู้ปกครองสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการเรียนรู้ด้านอ่าน. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของคุรุสภา, 2546.

จินตนา อัมพรภาค. “การสำรวจความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษาพิเศษ โรงเรียนร่วมสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุโขทัย.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.

ชวลิต ชูกำแหง. “การพัฒนาหลักสูตรซ่อมเสริมทักษะเบื้องต้นในการเรียนรู้ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2546.

ดารณี อุทัยรัตนกิจ. การศึกษาสำหรับคนพิการในยุคโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, สถาบันพัฒนาการคุณภาพวิชาการ, 2538.

ทองนวล ภูประเสริฐ. “การศึกษาเจตคติของบุคลากรทางการประถมศึกษาที่มีต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและต่อการเรียนร่วม.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2538.

เบญจพร ปัญญาขง. คู่มือช่วยเหลือเด็กบกพร่องด้านการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์-การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2545.

เบญจา ชลธาร์นนท์. “การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล”. ศูนย์การศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2543.

\_\_\_\_\_. “เทคนิคการสอนเด็กที่มีความจำเป็นพิเศษ.” กระทรวงศึกษาธิการ, 2545.

บรรจง ชูสกุลชาติ. “การศึกษากับการมีงานทำ”. มิตรครู ( 2529.) : 11-12

ปนัดดา วงศ์จันดา. “ปัจจัยจิตลักษณะและปัจจัยสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ของครูอัตราจ้าง ศูนย์การศึกษาพิเศษ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร

- มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548.
- ผดุง อารยะวิญญู. เด็กที่มีปัญหา ปัญหาในการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : รำไทยเพรส, 2544.
- \_\_\_\_\_. “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้” กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2544. (อัดสำเนา)
- \_\_\_\_\_. วิธีสอนเด็กเรียนยาก. กรุงเทพฯ : รำไทยเพรส, 2546.
- \_\_\_\_\_. เอกสารทางวิชาการเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ” ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ”. 2546.
- \_\_\_\_\_. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : รำไทยเพรส, 2542 .
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภณ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ธนัชชการพิมพ์, 2544.
- ภิญโญ สาร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : อรุณสภา, 2526.
- เยาวลักษณ์ วรรณม่วง. “การศึกษาความสามารถในการจำพยัญชนะไทยของเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.”วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขา การศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2544.
- รุ่งทิวา จักรกร. วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ ม.ป.ท., 2527.
- วิจิตร ศรีสะอาด. “วิกฤตศรัทธาวิชาชีพครู.” คุรุปริทัศน์( กุมภาพันธ์ 2531) : 22-27.
- ศรียา นิยมธรรม. การเรียนรู้ร่วมสำหรับเด็กปฐมวัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : เลิฟแอนด์ลิฟเพรส, 2541.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล จิตวิทยาเด็กที่มีลักษณะพิเศษ ภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2545
- \_\_\_\_\_. รายงานการวิจัยการสร้างแบบคัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537.
- \_\_\_\_\_. เด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สารานุกรมศึกษา ศาสตร์ ฉบับรวมเล่ม เฉพาะเรื่อง คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. พัฒนาศึกษา, 2546.
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดี ปัญหาการเรียนที่แก้ไขได้. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. รายงานการวิจัยการติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ. กรุงเทพฯ : หจก.ภาพิมพ์, 2545.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. คู่มือการดำเนินการสำรวจเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, 2538.

**ภาษาอังกฤษ**

Best, John W. Research in Education. 3<sup>rd</sup> ed. New Delhi : Prentice Hall, 1978.

Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing. 4<sup>th</sup> ed. New York: Harper and Row, 1984

Maccartny, Phyllies E. “The Development of a Process for Supervision of Special Education Teachers.” Ph. D Dissertation, University of Colorado at Boulder, 1987.

Smith, C.T. “Learning Disabilities.” The Interaction Perspective in Humans. Journal of Remedial and Special Education. (1995) : 8-19

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์



### แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียนชลประทานสงเคราะห์

#### คำอธิบาย

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นการสำรวจความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครูผู้สอน โดยเป็นการสำรวจกับครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ประจำปีการศึกษา 2547 เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยา การศึกษาพิเศษบัณฑิตวิทยาลัยศิลปากร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามด้านความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากครูผู้สอนเพื่อให้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ เพราะข้อมูลที่ได้อาจจากการตอบแบบสอบถามจะมีประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยและจะนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้นและผลการวิจัยครั้งนี้จะมีประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ในอนาคตต่อไป ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

(นางพิมพ์วัลลภ รัตโนดม)

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

## ตอนที่ 1

## สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ อยู่ในช่อง ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ ( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุของท่าน

( ) ต่ำกว่า 30 ปี

( ) 30-40 ปี

( ) มากกว่า 10 ปี

3. ประสบการณ์การทำงาน (ระยะเวลาที่ท่านได้สอนหรือทำงานเกี่ยวข้องหรือช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้) ในที่นี้จำแนกประสบการณ์ดังกล่าวออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

( ) ต่ำกว่า 2 ปี

( ) 2-5 ปี

( ) มากกว่า 5 ปี

4. ระดับชั้นที่ท่านทำการสอนหรือช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้

( ) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6

( ) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-2

## ตอนที่ 2

แบบสอบถามความต้องการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้  
ของครูผู้สอน

**คำชี้แจง** ในฐานะที่ท่านต้องการเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ  
ผู้วิจัยใคร่ขอให้ท่านได้พิจารณาความต้องการของท่านเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กที่มี  
ความบกพร่องในการเรียนรู้ โดยการทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความ  
ต้องการของท่านดังนี้

มากที่สุด หมายถึง เมื่อข้อความนั้นตรงกับความต้องการของท่านทุกประการ  
มาก หมายถึง เมื่อข้อความนั้นตรงกับความต้องการของท่านเป็นส่วนใหญ่  
ปานกลาง หมายถึง เมื่อข้อความนั้นตรงกับความต้องการของท่านปานกลาง  
น้อย หมายถึง เมื่อข้อความนั้นตรงกับความต้องการของท่านเป็นส่วนน้อย  
น้อยที่สุด หมายถึง เมื่อข้อความนั้นตรงกับความต้องการของท่านน้อยมาก

ข้อ ที่	ด้านความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่อง ในการเรียนรู้	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ต้องการทราบความหมายของ เด็กที่มีความบกพร่องในการ เรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
2.	ต้องการทราบประเภทของ เด็กที่มีความบกพร่องในการ เรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ ที่	ความต้องการความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.	ต้องการทราบลักษณะที่ แสดงออกของเด็กที่มี ความบกพร่องในการ เรียนรู้ในด้านการอ่าน	.....	.....	.....	.....	.....
4.	ต้องการทราบลักษณะที่ แสดงออกของเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้ใน ด้านการเขียน	.....	.....	.....	.....	.....
5.	ต้องการทราบการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของเด็กที่มี ความบกพร่องในการ เรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
6.	ต้องการทราบสาเหตุของ การเกิดภาวะบกพร่องใน การเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
7.	ต้องการทราบกระบวนการ เรียนรู้ของเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
8.	ต้องการทราบปัญหา พฤติกรรมและอารมณ์ที่ อาจพบร่วมกับเด็กที่มี ความบกพร่องในการ เรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ สภามหาวิทยาลัย

ข้อ ที่	ความต้องการความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9.	ต้องการเข้าใจถึงปัญหาทาง พฤติกรรมที่อาจเกิดขึ้นกับ เด็กที่มีความบกพร่องในการ เรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
10.	ต้องการทราบปัญหาทางด้าน การรับรู้ที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กที่ มีความบกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ข้อ ที่	ความต้องการด้านเทคนิค วิธีการเรียนการสอนสำหรับ เด็กที่มีความบกพร่องในการ เรียนรู้	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ต้องการได้รับความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับวิธีสอนแบบ ต่าง ๆ สำหรับเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
2.	ต้องการฝึกทักษะการสอน ด้วยวิธีต่าง ๆ แก่เด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
3.	ต้องการเข้าไปสังเกตการสอน สำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ในการเรียนรู้แต่ละประเภท	.....	.....	.....	.....	.....
4.	ต้องการแนวทางในการ ปรับปรุงแผนการสอนเพื่อให้ สอดคล้องกับเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
5.	ต้องการทราบเกี่ยวกับการ สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการ เรียนการสอนของเด็กที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ ที่	ความต้องการด้านเทคนิค วิธีการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6.	ต้องการทราบเทคนิควิธีสอน ซ่อมเสริมที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
7.	ต้องการทราบวิธีประเมินเด็ก ว่ามีทักษะใด ในด้านใดมา ก่อนและจะเริ่มสอนเรื่องใด ก่อน-หลัง	.....	.....	.....	.....	.....
8.	ต้องการทราบวิธีการ ช่วยเหลือในเรื่องการอ่านและ การสะกดคำแก่เด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
9.	ต้องการทราบวิธีการ ช่วยเหลือในเรื่องการอ่านและ การเขียนแก่เด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
10.	ต้องการทราบวิธีการ ช่วยเหลือในเรื่องการคำนวณ แก่เด็กที่มีความบกพร่องใน การเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ ที่	ความต้องการทราบการจัดทำ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP)สำหรับเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ต้องการรู้จักความหมายของ การจัดทำแผนการศึกษา เฉพาะบุคคล	.....	.....	.....	.....	.....
2.	ต้องการรู้จักวิธีการเขียนของ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล	.....	.....	.....	.....	.....
3.	ต้องการรู้จักจุดมุ่งหมายของ การทดสอบเบื้องต้นเพื่อคัด แยกเด็กที่มีความบกพร่องใน การเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
4.	ต้องการรู้จักการกำหนดระดับ ความสามารถทางการศึกษา ของเด็กที่มีความบกพร่องใน การเรียนรู้ที่ใช้ในปัจจุบัน	.....	.....	.....	.....	.....
5.	ต้องการทราบวิธีการเขียน จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมใน IEP สำหรับเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
6.	ต้องการทราบวิธีการกำหนด จุดมุ่งหมายระยะสั้นและ ระยะยาวใน IEP สำหรับเด็ก ที่มีความบกพร่องในการ เรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....



ข้อ ที่	ความต้องการทราบการจัดทำ แผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7.	ต้องการทราบวิธีการกำหนด รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและ ความช่วยเหลืออื่นใดทาง การศึกษาที่ระบุไว้ในเอกสาร คู่มือรายการ เพื่อจะได้นำมา ช่วยเหลือเด็กที่มีความ บกพร่องในการเรียนรู้ได้ อย่างเหมาะสม					
8.	ต้องการทราบถึงประโยชน์ ในการจัดทำ IEP สำหรับเด็ก ที่มีความบกพร่องในการ เรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
9.	ต้องการทราบวิธีการประเมิน ติดตามความก้าวหน้านักเรียน ที่มีความบกพร่องในการ เรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
10.	ต้องการได้รับความรู้เกี่ยวกับ การจัดทำ IEP สำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ ที่	ความต้องการรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็ก ที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ต้องการทราบการจัดเตรียมสื่อที่ เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
2.	ต้องการฝึกหัดผลิตสื่อการเรียน การสอนที่จำเป็นสำหรับ นักเรียนที่มีความบกพร่องใน การเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
3.	ต้องการออกแบบสื่อการเรียน การสอนที่จำเป็นสำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
4.	ต้องการทราบวิธีการปรับปรุง หรือดัดแปลงอุปกรณ์การสอน ต่าง ๆ เพื่อใช้สอนนักเรียนที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
5.	ต้องการรู้จักแหล่งบริการความ สะดวกในเรื่องสื่อการเรียนการ สอนแก่เด็กที่มีความบกพร่องใน การเรียนรู้ เช่น หนังสือ คู่มือ ตำรา อุปกรณ์	.....	.....	.....	.....	.....
6.	ต้องการทราบหลักการวิธีการ เลือกซื้อสื่อและวิธีการใช้สื่อการ เรียนการสอนสำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....

ข้อ ที่	ความต้องการรู้จักสื่อที่ใช้กับเด็ก ที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7.	ต้องการทราบประเภทของสื่อที่ใช้สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
8.	ต้องการทราบวิธีการจัดเก็บสื่ออุปกรณ์ การเรียนการสอนต่าง ๆ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้	.....	.....	.....	.....	.....
10.	ต้องการให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ที่ใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....

## ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล                   นางพิมพ์วัลลภ       รัตโนดม  
ที่อยู่                                 19/6 หมู่ 4 ตำบลพิมลราช อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี 11110  
สถานที่ทำงาน                   โรงเรียนโรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

## ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2539                             ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต  
พ.ศ.2546                             ศึกษาต่อหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา -  
การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวัง  
สนามจันทร์

## ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2540                             นักวิชาการการศึกษาพิเศษ 3 โรงพยาบาลศรีบุญญา อำเภอเมือง  
จังหวัดนนทบุรี  
พ.ศ. 2546                             อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น อำเภอเมือง  
จังหวัดขอนแก่น ช่วยปฏิบัติราชการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด  
นนทบุรี อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี  
พ.ศ. 2548 -ปัจจุบัน               ตำแหน่งครู โรงเรียนศรีสังวาลย์ขอนแก่น อำเภอเมือง  
จังหวัดขอนแก่น